

Leti izlazi svake srijede • Uređuje redakcijski kolegij • Glavni i odgovorni urednik — NIKOLA BEGO • Uredništvo: Sibenik - Ul. Petra Grubišića 3 • Telefon uredništva 25-62 • Rubrici se ne vraćaju

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara • Izdaje Novinsko-izdavačke poduzeće «Stampa» Sibenik • Direktor MARKO JURKOVIC • Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara • Tekući račun: Komunalna banka Sibenik 435-11-8 • Telefon štamparije 22-28 i 29-59

Savjetovanje Društva za istraživanje povijesti pomorstva i pomorske arheologije

Pomorskoj arheologiji poklonit će se veća briga

Savjetovanju prisustvovao Vicko Krstulović

Prošlih je dana u Šibeniku održano savjetovanje Društva za istraživanja povijesti pomorstva i pomorske arheologije. Tom značajnom skupu prominentnih jugoslavenskih pomorskih historičara prisustvovao je i član CK SK drug Krstulović, koji je pozdravio učesnike sastanka. U ime Općinske skupštine Šibenik goste našeg grada pozdravio je drug Nikica Bujas, predsjednik Općinskog sindikalnog vijeća. Na savjetovanju su podnesena i tri referata, a autori su im prof. France Dujmović i prof. Ignjatije Zloković, direktor Pomorskog muzeja u Kotoru.

Problemi naše suvremene pomorske arheologije — tema je istinu značajna i o njoj je prof. France Dujmović govorio s očitim poznavanjem stvari. Taj referat zbilja je vrijedan prilog, u pravom smislu riječi podsticaj da se još uvijek nedovoljno shvaćena i potpomognuta grana arheologije što više unaprijedi.

Pomorska arheologija kao nauka je mlada grana arheologije. Uspjesi što ih je do danas počinjala, u prvom redu u inostranstvu, značajni su. Zadatak naše buduće pomorske arheologije bit će, čini se, dvostruk. Trebat će ispitati arhitektonska naselja i objekte koji su do danas najvećim dijelom obicirani diljem naše obale a koji su, radi određenih prirodnih pojava utonuli u more. Drugi zadatak pomorske arheologije bit će istraživanje pokretnih objekata, kao brodova, splavi i ostalih predmeta, koje su ti brodovi prevozili. Pored toga ta grana arheologije trebat će se pozabaviti i ispitivanjem konstrukcije starih broda i plovnih sredstava. Naučnici su do sada — iznosi prof. Dujmović — studirali brodsku konstrukciju, na primjer, starih rimskih brodova na temelju klasičnih tekstova slika i ikonografije. Međutim, literarni opisi su dosta šturi i odnose se samo na dio broda koji je nad morem. Materijalni nalazi bili su do sada dosta rijetki i nepotpuni.

Prema mišljenju prof. Dujmovića, kod nas se na morskome dnu najviše nalazi rimskih amfora, te se može očekivati da će se naći i velik broj olupina rimskih brodova. Kada se bude izradila arheološka karta tih nalaza na Jadranu, lokaliteti će biti prilično gusto raspoređeni. S tim u vezi postavlja se pitanje: otkud mnoštvo rimskih amfora kod nas? Poznato je, naime, da su rimljani obično, gotovo u pravilu, plovili po mirnom moru. Pravi uzrok tih nesreća su, drži referent, nestabilnost tih brodova, a to je utvrđeno proučavanjem njih brodskih dijelova, koji su pojedinih brodskih dijelova, koji su pronađeni.

POTRAGA ZA AMFORAMA

U posljednje vrijeme uvriježila se, da tako kažemo, hajka na amfore. Ove posude patinirane solju, obrasle naseljima školjki, puževa i morskih crva, rijetko bivaju donesene u naše muzeje. Najvećim dijelom one zemlji ima u stvari samo tri, jer, bijenta, te su postale predmet trgovanja, izvor zarade i tome slično. To je uzelo velikog maha. U vadenju amfora pored domaćih arheologa amatera aktivni su naročito stranci. Bilo je slučajeva da su strani posjetioci čitavu amforu razbili da bi ju lakše prokrižmarili.

Kod nas, međutim, ako se stvar gleda sa stručne strane,

NAGRAĐENA TURISTIČKA DRUŠTVA PRIMOSTEN, TIJESNO I VODICE

Turistički savez Hrvatske je na posljednjoj sjednici odlučio da nagradi i pohvali veći broj turističkih saveza i turističkih društava duž jadranske obale za uspješno provedenu organizaciju i rezultate postignute u okviru ovogodišnjeg Mjeseca turizma. Među nagrađenima nalaze se i turistička društva Primošten, Tijekno i Vodice.

u tom pogledu nije mnogo učinjeno. Zbog toga bi trebalo što prije osposobiti arheologe stručnjake koji će rukovoditi tim akcijama pod morem. Pored toga imperativno se nameće potreba osposobljavanja specijalnih stručnjaka konzervatora koji će pronađene predmete odmah preparirati i spasiti od propadanja. Naime, more je najbolji konzervator ovog krhkog suđa i sličnih predmeta, dok su oni u moru,

ali izneseno na zrak počinje brzo da se troše i raspadaju.

INTEGRACIJA POMORSKIH MUZEJA

Pored ostalog, o toj mjeri govorio je prof. Zloković. Naime, pomorski muzeji, a njih u našoj ih nekoliko u posljednje vrijeme životari, stoje pred materijalnim teškoćama. Poslovi su obimni, a zadaci svaki dan veći i značajniji, ali sredstava nema. Istina, u posljednje vrijeme neka pomorska poduzeća pružaju izvjesnu materijalnu pomoć, ali to još uvijek nije dovoljno. Zbog toga drži da bi se neki manji pomorski muzeji trebali integrirati s većima. Postoji prijedlog da bi muzeji u Perastu trebalo pripo-

(Nastavak na 2. strani)

Otvorenje savjetovanja

Sedmogodišnji plan i statuti u centru pažnje Socijalističkog saveza

NA PITANJA REDAKCIJE NIS-A PREDSEDNIK GLAVNOG ODBORA SSRNH ANTUN BIBER GOVORI O DOSADANJEM RADU I NAREDNIM ZADACIMA ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA.

PITANJE: Već duže vrijeme organizacije Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske pokazuju živu aktivnost. Prema ocjeni Izvršnog odbora Glavnog odbora, najveću političku djelatnost pokazale su organizacije za vrijeme diskusije o ustavima, a odmah zatim i u predizbornim pripremama. Tad je nastupilo ljetno razdoblje...

A. BIBER: Poznato je da je u ljetnim mjesecima aktivnost nešto slabija zbog godišnjeg odmora. Međutim, mnogobrojna pitanja koja su potakle predizborna i izborna aktivnost tražila su da se ne prekine politička aktivnost. Mnoge kotarske i općinske, pa i mjesne organizacije Socijalističkog saveza analizirale su predizborne aktivnosti, sistematizirale probleme i pitanja koja su građani postavljali i počele da ih rješavaju. To je pridonijelo da se politička i radna aktivnost Socijalističkog saveza nastavi i u toku ljetnih dana.

Pored toga, Peti plenum Saveza komunista Jugoslavije o međunarodnim pitanjima izazvao je interes građana za današnja međunarodna kretanja, pa je i to dalo posebnu živost političkoj aktivnosti organizacijama Socijalističkog saveza u toku ljeta.

Izvršni odbor Glavnog odbora Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske preporučio je organizacijama da se nastavi rad oko izrade statuta komunala i radnih zajednica, te da se odbori i organizacije Socijalističkog saveza uključe u pripreme za izradu Sedmogodišnjeg plana. Sve je to pridonijelo dosta bogatom programu rada u toku ljeta.

Ovo je karakteristično za razdoblje do 26. srpnja, tojest do katastrofe koja je zadesila Skoplje.

PITANJE: Spomenuli ste katastrofu koja je pogodila Skoplje. Kako ocjenjujete rad organizacija na pomoći glavnom gradu Socijalističke Republike Makedonije?

A. BIBER: Aktivnost organizacije Socijalističkog saveza i ostalih društvenih organizacija, a

posebno spontana solidarnost svih naših građana te samoinicijativne organizacije i pojedinaca, koja je tom prilikom došla do izražaja, u nastojanju da se Skoplju pruži što efikasnija pomoć, bila je besprijekorna. Mnogi aktivisti odustali su od godišnjeg odmora i nastavili da rade.

PITANJE: Rekli ste da su organizacije imale u vidu neke zadatke oko izrade općinskih statuta i statuta radnih organizacija. U kojoj su fazi sada ti radovi?

A. BIBER: Izrada statuta općina privodi se kraju. Većina općina spremila je prednacrt i pripremaju javnu raspravu. Grupa drugova u Glavnom odboru SSRN prati taj rad i u direktnim kontaktima s općinskim organizacijama pruža im potrebnu pomoć.

Mnogo se sporije pripremaju statuti mjesnih zajednica i radnih organizacija, iako bi izrada jednih i drugih statuta trebala da teče uporedo, s obzirom na to da oni predstavljaju cjelinu. Stoga će se u narednom periodu ubrzati rad na ta dva statuta.

Pošto statuti općina i radnih organizacija znače konkretizaciju ustavnih načela i njihovu primjenu u svakodnevnoj praksi komunalnih zajednica i radnih organizacija; to će Glavni odbor i ostale organizacije Socijalističkog saveza i dalje poklanjati tom pitanju posebnu pažnju.

PITANJE: Pored većeg angažiranja organizacija Socijalističkog saveza oko statuta, predstoji li u narednom periodu još neki krupniji zadatak?

A. BIBER: Neposredni, najvažniji zadaci pred organizacijama Socijalističkog saveza jesu: daljnja pomoć Skoplju u svim oblicima, zatim izrada smjernica za donošenje Sedmogodišnjeg plana.

S obzirom na to da se učestvuje u izradi i donošenju društvenih planova ostvaruju na samo značajna prava radnih ljudi, koja im osigurava naš Ustav, nego

se planovima određuje pavac i tok našeg društvenog i privrednog razvoja, to nalaže veću i svestraniju ulogu društveno-političkih organizacija u razradi potrebnih smjernica, kako za društvene planove radnih organizacija, tako i za političko-teritorijalne zajednice.

Zato će u narednim mjesecima organizacije i rukovodstva Socijalističkog saveza Hrvatske usmjeriti svoju aktivnost na pitanja u vezi s razradom i donošenjem Sedmogodišnjeg plana društvenog i privrednog razvitka.

Upis narodnog zajma u šibenskoj općini

Političko objašnjavanje

Na cijelom području šibenske općine nalaze se u završnoj fazi pripreme oko upisa Narodnog zajma za obnovu i izgradnju nastradalog Skoplja.

Pripreme za upis zajma u Drnišu

Zajednička plenarna sjednica Općinskog odbora SSRN i Sindikalnog vijeća te Općinskog komiteta SKH i Saveza omladine, održana prošlog ponedjeljka u Drnišu, analizirala je dosadašnju aktivnost na prikupljanju pomoći postradalom Skoplju i izvršila političke pripreme za upis narodnog zajma.

Predsjednik općinskog štaba za pomoć Skoplju Rafailo upoznao je članove plenuma da je do sada prikupljeno pomoći u iznosu od 8,294.890 dinara. Odziv u drniškoj općini bio je vrlo velik i prosjek od 300 dinara po stanovniku bio je iznad prosjeka u splitskom kotaru. Kao najaktivnija istaknuta je mjesna organizacija saveza u Razvodu u kojoj je prikupljeno u jednom danu 100.000 dinara.

Govoreći o upisu narodnog zajma predsjednik Općinskog odbora Socijalističkog saveza Ivica

Velika općejugoslavenska akcija

NARODNI ZAJAM najefikasniji oblik pomoći postradalom Skoplju

Cilj je narodnog zajma, koji će iznositi 30 milijardi dinara, da se od građana, privrednih organizacija i drugih korisnika društvene imovine, prikupe dodatna sredstva za obnovu i izgradnju Skoplja.

Prema usvojenom zakonu zajam mogu upisivati građani, društveno-političke zajednice, radne i druge organizacije kao i pravna i fizička lica iz inostranstva. Upis zajma počinje 25. septembra i traje do 15. oktobra ove godine. Uplata upisanog zajma vršit će se prilikom upisa u koliko se upisana suma uplaćuje odjednom ili najviše u šest mjesečnih rata počev od 1. oktobra 1963. godine pa do 10. marta 1964. godine. Radne organizacije mogu uplaćivati upisani zajam do 31. marta 1964. godine. Privredne i druge radne organizacije koje posluju po propisima koji važe za privredne organizacije, mogu koristiti za upis zajma samo novčana sredstva svojih fondova osim rezervnog fonda, a ostali korisnici društvene imovine svoja slobodna novčana sredstva.

Na upisani zajam izdavat će se obveznice koje glase na donosioca i koje se izdaju u poenima od 1.000, 2.000, 5.000, 10.000, 50.000, 100.000, 500.000 i 1.000.000 dinara. Upisani zajam odnosno obveznice donose 6 odsto kamate godišnje, koja se plaća unazad. Kamata počinje da teče od 1. januara 1964. godine. Zajam će se isplatiti u roku od sedam godina, računajući od 1. januara 1964. godine, a prvi anuitet 1. februara 1965. godine.

Obveznice narodnog zajma mogu se polagati kao garancija po kreditima kod banaka, a primat će se umjesto gotovog novca na ime kaucije koja se polaže prilikom javnih nadmetanja i u drugim slučajevima u kojima se zahtijeva polaganje garancije u gotovom novcu.

Po svim ovim karakteristikama koje su pomenute, zajam u stvari predstavlja oročenu štednju koja će sve građane i radne organizacije podstaći na štedljiviji odnos prema sredstvima i pružiti im mogućnost da prikupe neophodna sredstva za krupnije nabavke ili za druge planirane investicije u narednim godinama.

Opravdano se smatra da je ovo i najefikasniji oblik kroz koji svi radni ljudi naše zemlje i radne organizacije mogu pružiti prvu pomoć u obnovi Skoplja. Ovakav vid pomoći radni kolektivi i pojedinci već su počeli da pružaju. Donesenim zakonom se ova spontana inicijativa pretvara u općejugoslavensku akciju koja će još jednom manifestirati jedinstvo i solidarnost naših ljudi. Zato se i smatra da će raspisivanje narodnog zajma biti pozdravljeno u cijeloj zemlji i da će u atmosferi bratstva i solidarnosti biti upisan u cjelini.

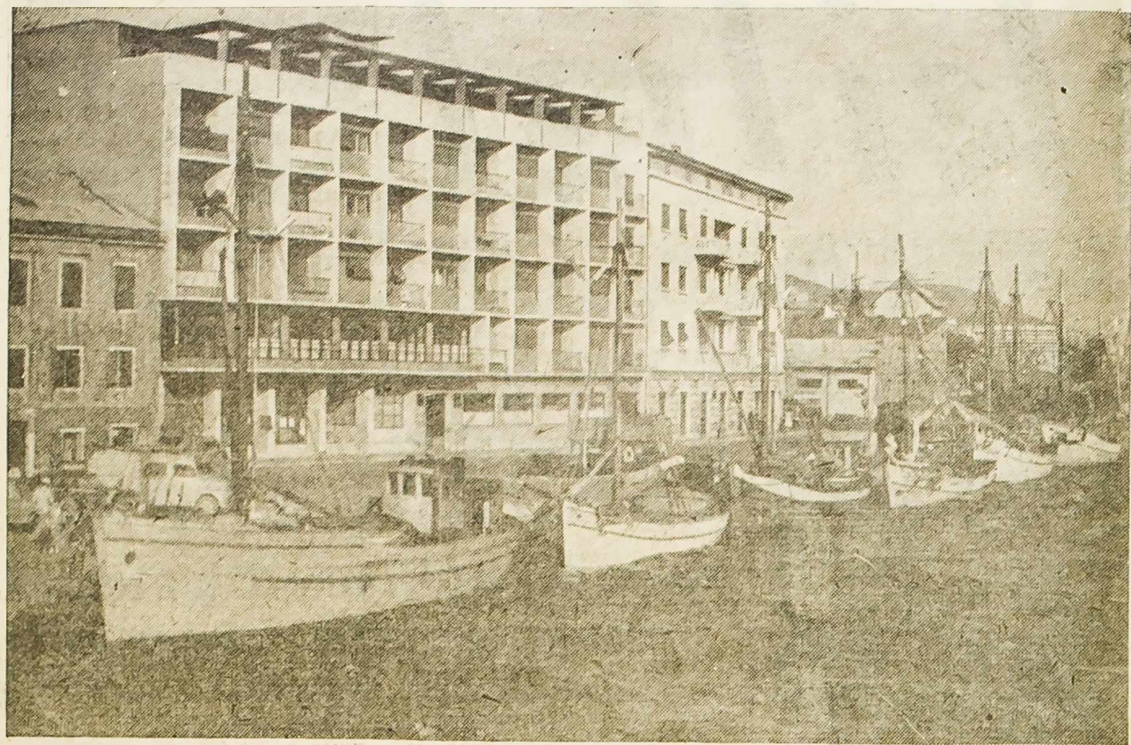
Ovom velikom općejugoslavenskom akcijom solidarnosti rukovodit će Savezna i republičke komisije za upis zajma, a značajno mjesto u tome imat će i banke. Međutim, poseban zadatak primaju na sebe sve društvene i političke organizacije. Jer, širokom političkom mobilizacijom i objašnjavanjem značaja zajma doprinosit će se da njegovo upisivanje, a očekuje se i premašivanje, bude još jedan veliki politički i ekonomski uspjeh naše društvene zajednice.

B. B.

bor Socijalističkog saveza, prihvatile su sve društveno-političke organizacije, udruženja, ustanove i radne organizacije. S tim u vezi predložen je sastav Općinske komisije, a u gotovo svim organizacijama SSRN, poduzećima i ustanovama osnovane su potkomisije koje će rukovoditi ovom akcijom. Na prvoj sjednici Općinske skupštine očekuje se osnivanje Općinske komisije. Na sastanku s političkim aktivistima dana su organizaciono-tehnička uputstva oko upisa. Posebno je pritom naglašena potreba političkog objašnjavanja značaja za ostvarenje ove općejugoslavenske solidarnosti sa nastradalim stanovništvom glavnog grada Makedonije.

Posljednje pripreme oko upisa Narodnog zajma obilježene su na ovom području sastancima sa rukovodiocima društveno-političkih aktivna u poduzećima i selima, o tome je bilo riječi i na plenumu Općinskog komiteta Saveza omladine, te na sastanku sa članovima privremeno zapošljenim u Holandiji. (c)

Motiv iz Šibenika

Novo u šibenskoj luci

Promet u šibenskoj luci je ustalnom porastu. U njoj se rijetko vidi i slobodan vez. Poduzeće »Luka« koje obavlja sve poslove u vezi s prometom kroz šibensku luku planiralo je za godinu 1963. promet 840 hiljada tona. U prvih 8 mjeseci ove godine kroz luku je prošla 631 hiljada tona robe. Poduzeće je ostvarilo u kolovozu ove godine najveći mjesečni promet otkako ono postoji — 106 hiljada tona tereta. Tako rekordan promet u luci postignut je, između ostalog, boljom organizacijom rada i zalaganjem radnika,

ubuduće orijentirati na one terete koji će manje ovisiti o promjenama što će ih svakako donijeti nove luke. To se u prvom redu odnosi na sirovi fosfat. Da bi mogla prihvatiti taj teret, »Luka« je odlučila da izgradi zatvoreno skladište posebne konstrukcije. Na Rogaču će se izgraditi novog zatvorenog skladišta dobiti na otvorenom skladišnom prostoru. I to će podići vrijednost njihovih usluga.

Promet u stalnom porastu

Osnovnu stavku u promet šibenske luke u uvozu činio je ugljen, sirovi fosfat, koks i pšenica, a u izvozu koncentrat, olovo, pirrit, generalni teret itd.

Osnovu stavku u promet šibenske luke u uvozu činio je ugljen, sirovi fosfat, koks i pšenica, a u izvozu koncentrat, olovo, pirrit, generalni teret itd.

Dobra raspodjela

Oko 60 posto radnika u poduzeću su lučkotransportni radnici koji rade po normi i njihovo nagrađivanje je ovisno o postignutom radu. Ovaj sistem nagrađivanja u velikoj mjeri kompenzira nepotpuni sistem obracuna i raspodjele po ekonomskim jedinicama, koji je u svom proteklom dvogodišnjem periodu imao više eksperimentalni karakter. U ovom poduzeću na visinu dohotka utječu osnovni elementi: učinak, produktivnost, itd. Dok službenici i oni radnici koji ne rade po normi imaju određeni broj bodova koji se prema analitičkoj procjeni radnog mjesta ne mogu mijenjati, dotle ih lučko-transportni radnici, koji također imaju određeni broj bodova, mogu povećati prebačanjem norme.

Mehaniziran istovar i utovar

U poduzeću ističu da sadašnja dužina operativnih obala, s obzirom na propusnu moć željeznice, potpuno zadovoljava. Dva veza, od ukupno 7 su mehanizirana. Osim toga »Luka« raspolaže sa četiri portalne i dvije mosne dizalice, 8 auto-dizalice, te većim brojem traktora. Poduzeće ima u planu da nabavi još dvije portalne dizalice, što će potpuno zadovoljiti potrebe. Tako će šibenska luka i nadalje biti u stanju da pruži još kvalitetnije usluge i zadovolji potrebe naše vanjske trgovine.

U ovom poduzeću normalnog kolosijeka od Ploča do Sarajeva, zatim luke Bakar, Bar i Zadar, stanoviti tereti, koji prelaze šibenskom lukom, promijenit će svoj tok. Zbog toga će se »Luka«

Novi objekti društvenog standarda

S obzirom na karakter posla, radnik u luci je stalno u opasnosti. To je kolektiv potaklo da uvede dodatnu mehanizaciju i izgradi objekte društvenog standarda. Radnika sada po završenom poslu čekaju umivaonici, tuševi, ormari za presvlačenje, a izgrađena je i prostorija gdje se sastaju za vrijeme odmora. Osim toga, u cijeloj luci postavlja se nova rasvjeta za koju će se utrošiti 25 milijuna dinara. To je veoma važno, jer uz bolje osvijetljena radna mjesta radnik je na poslu sigurniji. Ovih dana otvorena je nova menza, moderna i suvremena. Topli obrok u njoj stoji 100 dinara. Više od 70 posto lučko-transportnih radnika koristi njene usluge. Za uređenje nove menze kolektiv je utrošio 15 milijuna dinara. Više od polovice radnika, njih 300, stanuje izvan Šibenika. Donedavno, poduzeće je dovozilo i odvozio radnike svojim autobusima i kamionima. Ustupanje voznog parka Autotransportnom poduzeću, s kojim je sklopljen ugovor da prevozi radnike, poduzeće »Lu-

Savjetovanje Društva za istraživanje povijesti pomorstva i pomorske arheologije

Pomorskoj arheologiji poklonit će se veća briga

(Nastavak sa 1. strane)

jiti onom u Kotoru, a muzeje u Bakru i Malom Lošinj u Pomorskom muzeju na Rijeci. Time bi se situacija na izvjestan način sredila, muzeji bi kadrovski bili ojačani, a i raspoloživa financijska sredstva mogla bi se bolje upotrijebiti.

Pored toga, prema mišljenju referenta, trebalo bi pojedine eksponate što su sada pohranjeni u pojedinim muzejima raspodijeliti tako da bi se ti rariteti dali na čuvanje onom muzeju čijoj regiji u stvari i pripadaju, odnosno kojima su nekad pripadali. Ako pak to iz nekih razloga ne bi bilo moguće učiniti, takvi

eksponati mogli bi se raspodijeliti na isti način, ali ne u pravnom smislu. Naime, ti predmeti ne bi mijenjali vlasnika, odnosno muzej u kojem se momentalno nalaze, već bi se samo pozajmili na određeno vrijeme. Prof. Zloković drži da bi se to uz pretpostavku dobre volje moglo bez teškoće sprovesti. Čini nam se da bi uistinu o tome trebalo malo više razmisliti, premda nam se nameće dojam da bi pozajmljivanje eksponata bilo nekako pravičnije i lakše ostvarljivo. Jer, ne treba zaboraviti da su pojedini muzeji za određene eksponate, da li ih dobili utrošili znatna financijska sredstva.

KAKO SKOLOVATI POMORCE

O toj temi, pored ostalih, govorio je kap. Oliver Fijo, direktor Pomorskog muzeja u Splitu. Po njegovu mišljenju, i izlaganju drugih učesnika savjetovanja u školovanju pomoraca trebalo bi izvjesne stvari mijenjati. To se u prvom redu odnosi na školovanje učenika srednjih pomorskih škola. Istaknuto je, na primjer, da polaznici tih škola učice povijest jednako kao gimnazijalci. Međutim, tako ne bi smjelo da bude. Učenik završi školu i može svoje znanje izkazati nabranjanjem egipatskih faraona i bitaka što su se vodile na kopnu, ali o pomorskim bitkama neće ništa znati. Zbog toga, čini se, u nastavnim planovima i programima za srednje pomorske škole trebalo bi izvršiti nadopune.

U školovanju budućih pomorskih stručnjaka postoje i druge praznine. Te škole gotovo i da nemaju školskih brodova na kojima bi se vršila praktična obuka. Vjeruje se da bi se u tom pravcu moralo pa i moglo nešto uraditi. Istina, jedan dobro opremljen brod za praktičnu obuku stoji priličnih sredstava, ali u vrijeme kada se na drugim područjima govori o integraciji trebalo bi bar pokušati s tom novinom i u pomorskom školovanju. Drži se, naime, da bi sve naše pomorske škole nekako lakše zajednički namaknule financijska sredstva za opremu u izradi takvog broda. Pored toga, čulo se na savjetovanju, ne bi bilo loše uspostaviti dodir i s JRM, jer u njenom sastavu plove dva broda koji bi mogli poslužiti za obuku učenika srednjih pomorskih škola.

FINANCIRANJE POMORSKIH SKOLA

Istaknuto je mišljenje da se za pomorske škole ne bi trebala brinuti samo naša pomorska privreda, već i mnogi drugi. Jer, činjenica je, da dobar dio učenika koji su završili škole, pa čak i kapetana s dugim stažom plovidbe, nalazi zaposlenje u raznim drugim granama privrede. Zbog toga, ima mišljenja, financiranje rada pomorskih škola nije i ne može bit stvar samo jedne grane privrede.

To bi, eto, bile uglavnom teme što su raspravljane na savjetovanju u Šibeniku. D. B.

Skupština Komunalne zajednice socijalnog osiguranja Šibenik

Korisne preporuke

Na području šibenske komune, u posljednje vrijeme smanjio se broj bolovanja i izostanaka s posla. Smatra se, međutim, da bi taj postotak trebao biti još manji. S tim u vezi na nedavnoj Skupštini Komunalne zajednice socijalnog osiguranja Šibenik usvojeni su zaključci koji će utjecati da se broj izostanaka s posla kao i broj bolovanja još više smanji.

Između ostalog, potrebno je redovno pratiti podatke o izostancima s posla. U suradnji zdravstvenom službom proučavati utjecaj pojedinih faktora na kretanje izostanaka s posla, te poduzimati određene mjere za otklanjanje uzroka koji povećavaju te izostanke. S tim u vezi, trebati će u radnim organizacijama poraditi i na unapređenju higijensko-tehničke zaštite, a na tom poslu trebati će se više nego do sada angažirati i organi inspekcije.

U slučaju nenormalnog broja izostanaka sa posla liječničke komisije Zavoda će u suradnji sa zdravstvenom službom analizirati i ispitati pravilnost ocjenjivanja radne sposobnosti osiguranika u pojedinim ambulantama. Naime, očito je da liječnici u nekim ambulantama olako daju bolovanja, čak i onda kada ono nije uopće potrebno.

Veoma je značajna i kontrola osiguranika što se nalaze na bolovanju. Jer, bilo je dosta slučajeva, da bi pojedini radnici uzimali bolovanja, odlazili svojim kućama i umjesto odmaranja ili ležanja u kre-

vetu — radili poljske poslove. To bi, uglavnom bili zaključci o mjerama za suzbijanje i sprečavanje izostanaka s posla. Provođenje u život tih preporuka bez sumnje će se pozitivno odraziti na proizvodnju i produktivnost rada, a o tome u današnje vrijeme i u suvremenim uslovima privredivanja treba da vodi računa ne samo kolektiv već i svaki pojedini njegov član.

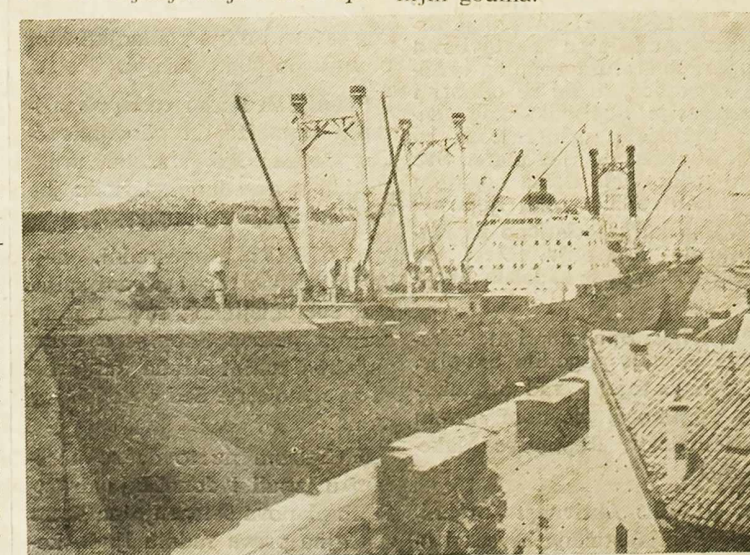
Pred skori otkup grožđa

Kuda sa viškovima?

Ovih dana započet će berba grožđa na području šibenske općine. Međutim, odluka o zabrani prerade vina u zadrudnim podrumima, te ostali uvjeti ovogodišnjeg otkupa stvorila su prilične teškoće u toliko više, što su sadašnji kapaciteti šibenske Vinarije nedovoljni za prihvatanje svih tržnih viškova.

Ovogodišnji urod grožđa veći je u prosjeku za 20 do 30 posto od prošlogodišnjeg, pa se predviđa da će on iznositi oko 2 tisuć vagona. Međutim, kako se doznaje, bit će otkupljeno oko 300 vagona s obzirom, da se u šibenskoj Vinariji još uvijek nalazi oko 140 vagona zaliha iz ranijih godina.

S obzirom da se najveće količine iz uroda preraduju u konobama individualnih proizvođača i u zadrudnim podrumima na vrlo primitivni način uslijed čega nastaju višemilijunski gubici, nadležni organi u šibenskoj komuni, nakon detaljnog ispitivanja stanja, donijeli su zaključak da se, što zadrudne organizacije i in-drumima. Kao jedan od glavnih razloga za takvu odluku navodi se, što zadrudne organizacije i individualni proizvođači nemaju gotovo uvjete za suvremenu preradu grožđe. Što do pravovremenog plasmana vina na tržište nije došlo razlog leži i u ranijem stvaranju tzv. malih vina. Prema onome što su iznijeli predstavnici zadrudnih organizacija uvjeti o otkupu vina s obzirom na cijene i drugo nisu naišli na povoljan odjek kod proizvođača. Navodno su predložene cijene dosta niske, a isto tako mnogima ne odgovaraju uvjeti sortiranja grožđa i vremenski određena berba. Uza sve te mjere koje su poduzeli općinski organi i Vinarije svakako predstavljaju korak naprijed u stvaranju uvjeta za kvantitativnu proizvodnju i bolji plasman vina na tržištu.

Iz šibenske luke

Zemlje - domaćini predsjednika Tita

U samom centru Santijaga — glavnog grada Čilea nalazi se jedinstven spomenik na svijetu — spomenik jednom pismu. Na velikom granitnom kamenu uklesan je dio pisma što ga je utemeljitelj Santijaga Petro Valdivia, jedan od rijetkih pismenih konkvistadora, poslao španjolskom kralju Karlu V još prije više od četiri stoljeća. Tu pored ostalog stoji zapisano: »Nema liepše zemlje na svijetu. Prošle su godine španjolske vladavine, a Čile se uvrstio u red nezavisnih zemalja Latinske Amerike. Danas je dovoljan jedan pogled na kartu novog kontinenta pa da se zaključiti: nema neobičnije zemlje u geografskom pogledu. Uklješten između Anda i Pacifika, Čile se prostire svojom dužinom više od 4000 km od sjevera prema jugu latinskoameričkog kontinenta. A, to je koliko i udaljenost od Beograda do Karačija. Na površini od 741.000 četvornih km živi 6.560.000 stanovnika.

Ovaj uski i dugački pojas »zelenog kontinenta« po mnogočemu se razlikuje od svojih susjeda Čile je jedna od privredno najrazvijenijih zemalja tog dijela svijeta. Druga mu je značajka relativno miran politički život.

U odnosu na susjede, bliže i dalje, Čile ima mnogo prednosti: viši prosječni dohodak po

ČILE

stanovniku, veću potrošnju energije, viši procenat pismenih, veći dio stanovnika u gradovima i relativno brojniju radničku klasu. Međutim, ono što tu zemlju čini naročito poznatom u svijetu sadržano je u dvije riječi: bakar i salitra. Čile je drugi proizvođač i najveći izvoznik bakra u svijetu, a također i jedini proizvođač i izvoznik prirodne salitre u svijetu. Poljoprivreda je, također, veoma značajna grana u ekonomici zemlje. Od nje živi 30 posto stanovništva i ona podmiruje domaće potrebe u prehrambenim proizvodima. Privredna i socijalna politika posljednjih godina karakterizirana je nastojanjima da se suzbije utjecaj velikih američkih rudarskih kompanija. Na tom putu, međutim, stoji mnoge teškoće. Ništa manje aktuelan nije ni problem zemlje, koja se nalazi u rukama aristokratskih porodica španjolskog porijekla. Vladajući režim opredijelio se za put postepenih reformi.

U etničkom sastavu stanovništva prevladavaju mostici, potomci prvih španjolskih naselje-

nika i Indijanaca. Čisti bijelci sačinjavaju 30 posto, a čisti Indijanci 5 posto stanovništva. Jugoslavena i njihovih potomaka ima oko 10.000.

Čile pruža živu i dinamičnu sliku političkog života. Prema ustavu izvršnu vlast vrši predsjednik republike koji imenuje vladu i guvernera provincije. Na posljednjim predsjedničkim izborima, koji se održavaju svake šeste godine, većinu glasova dobio je kandidat liberalne i konzervativne stranke Jorge Alessandri (386.192) dok je predstavnik socijalističko-komunističkog fronta Allende dobio 354.000 glasova.

Brojni kontakti društvenih, političkih, privrednih i drugih predstavnika Jugoslavije i Čilea nisu novijeg datuma. Uzaajamni odnosi između dvije zemlje odvijali su se u znaku stalnog napretka. To je konstatirano i za vrijeme prošlogodišnjeg posjeta državnog sekretara za vanjske poslove Koče Popovića Čileu. U povodu posjeta predsjednika Tita toj zemlji, predsjednik Čilea Alessandri rekao je između ostalog: »Narod Čilea zna stav predsjednika Tita u prilog mira, što njegovu posjetu čini još simpatičnijom. Što se mene tiče, dočekat ću predsjednika Tita s naročitim zadovoljstvom«.

Sa savjetovanja pomorskih historičara i arheologa

Radnici i školovanje

TREBA IM POMOĆI

Radnim organizacijama na području šibenske komune nedostaje priličan broj stručnog kadra. Da se to negativno odražava na proizvodnju i produktivnost rada, naravno, nije potrebno posebno isticati.

Međutim, potrebno je nešto reći o jednoj drugoj pojavi o nastojanju samih naših radnih ljudi da se, prema mogućnostima, stručno što više uzdignu.

Shvaćajući da se problem stručnih kadrova neće moći tako brzo riješiti nadolaskom onih koji završavaju redovno školovanje, zajednica je nastojala pronaći pogodnije oblike školovanja onih koji se već na-

laze za strojem, u radu i sličnim mjestima. Tako je učinjeno i u šibenskoj komuni. Tu u prvom redu treba spomenuti Radničko sveučilište, koje je u sedam godina svog rada polučilo značajne uspjehe.

I ove godine će nekoliko stotina proizvođača polaziti razne institucije za školovanje i doškolovanje odraslih. Tu treba spomenuti Višu radničku školu, Večernju školu, Večernju gimnaziju, Centar za izvanredni studij Više ekonomske škole itd. Sasvim je razumljivo da su ti vrijedni ljudi, sveli na minimum, svoje slobodno vrijeme. Pored toga, jedan dio tih radnika iz svog džepa plaća troškove školovanja, a nekima, troškove snose radne organizacije. I to je za pohvalu.

Čini se, međutim, da neke naše privredne organizacije još nisu načele jedno veoma važno pitanje. Naime, poduzeća bi svojim članovima koji se školuju trebala skratiti radno vrijeme za sat ili dva. Istina, i u provođenju te namjere vjerojatno bi bilo izvjesnih teškoća, ali bi o tome svakako trebalo razmisliti. Jer, radnik koji se školuje i sada je proizvođač, ali on će to, bez sumnje, i poslije školovanja ili doškolovanja ostati. (B)

Ne smije se dopustiti otuđivanje amfora

Za vrijeme stanke na savjetovanju Društva za istraživanje povijesti pomorstva i pomorske arheologije, naš suradnik zamolio je prof. Franu Dujmovića da za čitaoca »Sibenskog lista« iznese svoja zapažanja o problemu vađenja amfora na našem području. On se veoma ljubavno odazvao pozivu i ovdje donosimo njegovo interesantno izlaganje.

Najviše su u mogućnosti da naidu na arheološke predmete na morskome dnu naši najbolji ronionci na Jadranu iz susjednog sela Krapnja koji se loveći spužve, spuštaju do prilično velikih dubina — počeo je prof. Frane Dujmović. Zato sam početkom kolovoza otišao u Krapnju i znajući da imaju u skladištu mnogo amfora želio sam da vidim u kakvom su stanju. Stupio sam u razgovor s članovima ronilačke ekipe. Rekli su mi da često nailaze na amfore i razne vaze. Velika količina manjih vaza nalazi se nedaleko susjednog otoka Tijata, a na drugom mjestu, također u okolici Šibenika, na jednoj ploči — vele — nalazi se mnogo pločica za taracanje. Pored toga veliku količinu našli su između Solte i Splita. To su one koje se nalaze u njihovom skladištu. Doznao sam također da su prije sedam — osam godina nedaleko luke u Makarskoj našli na gomilu amfora i da se lijepo vidio, kako jedan reče, i kostur broda, ali da se drveni materijal tog broda odmah raspadao. Iz njega su, izvukli neki kabao, ali prigodom dizanja drvo se raspalo te su na površinu mora iznijeli samo metalne obruče.

Jednom prilikom kod Paklenih otoka ronionci su izvukli oko osamdeset amfora, koje su po povratku u Makarsku prodali strancima koji su tamo ljetovali. — U skladištu — nastavlja prof. Dujmović — našli smo u jednoj prostoriji dvadesetak amfora osrednje veličine, ali mnoge su bile napukle, a neke su se i rasule. Krapnjani su ih imali znatno više ali su ih ljetos prodali. Pored toga imaju također pet olovnih sidara. Kako je ranije bilo slučajeva rezanja tih sidara koji su se prodavali u Zadru i drugdje, upozorili smo ovdajšnje poduzeće »Sabirač« da nas o tim pokušajima na vrijeme obavijesti. Istom prilikom posjetio sam i samostan na otoku Krapnju u kojem se nalazi dobro uređena zbirka amfora i raznih rimskih i grčkih vaza. Oni su zabilježili i mjesto nalaza. Mišljenja sam da u daljnjem suradnju i krapnjanskih spužvara

GGSTOVANJE BEOGRADSKJE ESRADJE U DOMU JNA

U petak 4. listopada u Domu JNA gostovat će ansambl beogradske Estrade koji će prirediti veće narodnih pjesama iz Bosne, Srbije i Makedonije. Uz pratnju zabavnog tria Branka Milenkovića nastupit će Safet Isović, Nada Mamula, Vaska Iljeva i Ancij Jocić. Karte za ovu priredbu mogu se dobiti na blagajni Doma JNA. Početak u 20 sati.

MOZAIK

IZVEDBE CENTRA ZA KULTURNO-UMJETNIČKI ODGOJ MLADIH

Priredbe te omladinske institucije gledalo je u prošloj sezoni oko 57 tisuća građana. Najveći posjet imala je Luterska scena. Predstave na toj sceni gledali su ne samo mališani iz Šibenika već i iz mnogih drugih mjesta naše komune. Pojedine izvedbe davane su i više od dvadesetak puta.

OSMA SEZONA ŠIBENSKOG RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Ovogodišnja sezona bit će osma po redu od osnivanja šibenskog Radničkog sveučilišta. Potrebu osnivanja te institucije nametnuo je akutan nedostatak stručnih kadrova u šibenskoj privredi. Zanimanje za rad pojedinih ogranaka Radničkog sveučilišta i ove godine je neobično velik, te se očekuje da će se u njegove pojedine odjele upisati oko 1300 uglavnom zaposlenih osoba.

DOM JNA ORGANIZIRA FESTIVAL ZABAVNIH ORKESTARA

Šibenski Dom JNA često organizira nastupe pojedinih umjetničkih ansambala i solista. Samo na posljednjih pet priredbi Doma bilo je prisutno više od osam tisuća gledalaca. Kako smo obavješteni Dom JNA organizirat će po svoj prilici krajem ovog mjeseca festival zabavnih orkestara.

VRŠE SE ISKOPAVANJA NA DANILU

Nastavljaju se iskopavanja na Danilu, što ih je organizirao Odsjek za arheologiju zagrebačkog Filozofskog fakulteta i Muzej grada Šibenika. S obzirom na iskustva iz prošlogodišnjih iskopavanja, vjeruje se da će i ove godine biti interesantnih iskopina.

ologiji treba računati na pomoć i suradnju i krapnjanskih spužvara koji najbolje poznaju dno, zatim sportskih i podvodnih ribolovaca, naročito radi evidencije i registriranja pojedinih nalaza. Inače, potrebno je odmah prekinuti pustošenje ovih kulturnih predmeta sve dok ne budemo u stanju da s našim ronioncima-arheolozima vršimo podmorska istraživanja — rekao je na kraju prof. Frane Dujmović. (B)

KULTURA

20 Skopljanaca na školovanju u Šibeniku

Premâ informacijama koje smo dobili u Odjelu za prosvjetu šibenske općine u školama drugog stupnja nalaziti će se na školovanju 20 učenika iz postrada-

log Skoplja. 16 učenika pohađat će realnu gimnaziju, a četvorica srednju ekonomsku školu. Oni će se smjestiti u đačkom domu »Ruža Vukman«.

As asova

TALIJSKI FILM. REZIJA: DINO RIŠI

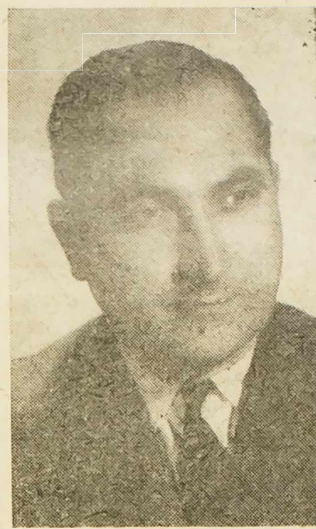
Ovaj film je u pravom smislu riječi ekshibicija Vittorija Gassmana. Svoju veliku sposobnost transformacije ovaj odlični glumac imao je prilike da do maksimuma prikaže, glumeći jednakom uvjerljivošću lošeg glumca, narodnog poslanika, njemačkog generala, poslovnog čovjeka, poljskog liječnika, pa čak i Gretu Garbo. Ali nije tu samo briljantna gluma Gassmana, koja bi sama bila dovoljna da nas zadovolji, tu je i sva sila duhovitih doskočica i situacija kojima smo obasuti jednakom žestinom od početka do kraja filma Neke od njih su možda i jeftine, ali neke sadrže i dozu podrugljivosti na račun vlastitih slabosti, onako lako i dobroćudno kako to samo Talijani znaju. Ali je ipak sve prvenstveno zabavno, i to vrlo zabavno.

Sedam izazova

TALIJSKI FILM. REZIJA: PRIMO ZEGLIO

U moru ovakvih spektakla, u kojima su neizostavne vjerovatno dobro plaćene usluge »Dubrave« i slabo plaćeni statisti, nije lako biti barem donekle originalan. Autorima doduše nije ni mnogo potrebno truditi se da bi to bili, jer im je komercijalni uspjeh uvijek siguran. Stvarajući ovaj »grandiozni« spektakl »u koloru i cinemascopu« svoje napore su usredsredili na iznalaženju što jezovitijih sredstava ubijanja, svih mogućih vrsta željeznih šiljaka koji prodiru u golo živo ljudsko meso i tako gleda-

Privrednici govore

Lijepa budućnost šibenskog turizma

Turistička sezona je na izmaku. I već se, bar donekle, mogu sumirati rezultati što smo ih u toj grani privrede polučili ove godine. To je i bio razlog da smo ovu našu novu redovitu rubriku i počeli razgovorom s drugom Antonom Karmelićem, direktorom šibenskog hoteljersko-turističkog poduzeća »Rivijera«.

Na naše pitanje da nam kaže da li je zadovoljan ovogodišnjim posjetom domaćih i stranih gostiju, drug Karmelić je odgovorio:

— Ove godine je priliv inostranih gostiju bio daleko veći od prošlogodišnjeg, ali je domaćih posjetilaca bilo znatno manje. Ako bi se tome tražio razlog, vjerovatno bio bi ovaj: naši novi objekti locirani su većinom na magistralnoj trasi, pa su već samim tim nekako predodređeni za devizni turizam.

Kada ste već to spomenuli, zanimalo bi nas da li ste zadovoljni deviznim stimulansom. Ako niste, imate li, možda, prijedlog koji bi više pogodio ugostiteljstvu?

— Što se tiče deviznog stimulansa ne mogu izjaviti da je pogodan. Taj iznos ne ide u ukupan prihod, čime bi se automatski povećala čista dobit kojom bi se mogli lakše isplaćivati anuiteti, nego se dodjeljuje kao namjensko sredstvo u poslovnom fondu. Drugim riječima, devizni prihodi idu isključivo u investicije i osnovna sredstva, odnosno kao učešće za dobivanje kredita od banke.

Kakvim kapacitetima raspolaže naše poduzeće i da li će se u slijedećoj sezoni povećati?

— »Rivijera« raspolaže s oko 400 ležaja, a u idućoj sezoni, kako predviđamo, dobit ćemo još oko 220 ležaja.

Da li poduzeće, s tim u vezi, raspolaže sa dovoljno stručnog kadra i radi li se na njegovu povećanju?

— U ovogodišnjem sezonskom poslovanju prilično smo oskudijevali u stručnom kadru, budući su se svi novi objekti otvorili s velikim zakašnjenjem. Već u idućoj sezoni, međutim, stanje u tom pogledu bit će znatno bolje. Tako, na primjer, 25 učenika, konobara i kuhara, završava drugi i treći razred ugostiteljske škole, a ove godine sklopili smo ugovor s 43 đaka, koji će pohađati ugostiteljsku školu u Dubrovniku.

naš intervjui

Čuje se da su neki inozemni gosti imali neobično jeftin pansion na kupalištu Jadrija.

— Naime, posredstvom putnog ureda »Kompas« iz Ljubljane i ex-»Rivijere« sada »Zelenila«, sklopljen je ugovor koji je — što se tiče cijena pansiona te zagarantiranih usluga — uistinu za najveću osudu. Međutim, nova uprava sadašnje »Rivijere« nije smjela — prema međunarodnim propisima — stornirati ni korigirati uslove, budući da se inozemni partner striktno držao svih klauzula ugovora. Za niske cijene odgovorni su samo potpisnici ugovora jugoslavenskih poslovnih partnera. Uprava našeg poduzeća kao i uprava same Jadrije učinili su velike napore da inozemne goste zadovolje i uz izvjestan materijalni gubitak. Napominjem da nam to mnogo otežava situaciju pri sklapanju novog ugovora, jer inozemni partneri ne mogu zamisliti izmjenu cijena, koje moraju biti fiksne i stabilne.

Zanimalo bi nas kakvi su izgledi za iduću sezonu?

— Naše je poduzeće poduzelo sve korake da bi rasprodalo kapacitete i za mrtvu sezonu i to gostima sjevernih zemalja, u prvom redu Švedske, Danske i Finske. Pored toga, veliko zanimanje za naše područje vlada među Austrijancima te nekim njemačkim firmama. I s njima već sada sklapamo direktne ugovore za iduću godinu, i nadamo se da će biti daleko povoljniji od prošlogodišnjih. Koncem rujna najavljen je posjet nekolicine inozemnih zastupnika, koji se interesiraju za okolicu Šibenika kao i za ljetovanje u Zlarinu. U stvari, mi ćemo uraditi sve što je u našoj moći da bi se šibensko područje što bolje plasiralo u inozemstvu. Tu u prvom redu mislim na slapove Krke, za koje su mnogi strani posjetioči izjavili da idu u red najatraktivnijih ljepota čitave Dalmacije.

Na kraju zanimalo bi nas kakve su, po vašem mišljenju, perspektive razvitka turizma u šibenskoj komuni?

— Čini mi se da će u tom pogledu veliku ulogu odigrati dovršenje Jadranske magistrale, te najavljeno asfaltiranje ceste do slapova Krke. TOME će, nema sumnje, koristiti i poboljšana propaganda. Međutim, treba reći da je u inostranstvu šibensko područje još uvijek veoma malo poznato, pa je prema tome potrebno mnogo napora i poštovanja da bi se polučio uspjeh s kojim bi konačno mogli biti zadovoljni. U tom pogledu, imajući na umu ljepote našeg kraja, ja sam optimista.

D. B.

Sjednica Općinske skupštine Drniš

OPADANJE PROIZVODNJE u Boksitnim rudnicima

Kretanje privrede u prvom polugodištu 1963. bilo je centralni problem koji je zaokupio pažnju odbornika na četvrtoj sjednici Općinske skupštine koja je održana u Drnišu prošlog utorka.

Iako je, u cjelini uzevši, vrijednost proizvedenih proizvoda i izvršenih općina u I polugodištu ove godine veća za 27 posto prema odgovarajućem vremenskom razdoblju prošle godine, industri-

13, a SFRJ u cijelosti za 14 posto. Opadanje proizvodnje zabilježili su doduše samo Boksitni rudnici, dok su ostale privredne organizacije iz oblasti industrije ostigle neznatan porast, ali kako 45 posto drniške industrijske proizvodnje čine Boksitni rudnici, to je smanjenje proizvodnje u ovom poduzeću uslovlilo opadanje vrijednosti te privredne oblasti u cijelosti.

Od ostalih privrednih oblasti značajniji porast zabilježilo je građevinarstvo čija se vrijednost proizvodnje udvostručila, sumarstvo je poraslo za 67, zanatstvo za 29, a ugostiteljstvo za 25 posto. Drštveni plan za I polugodište ostvaren je sa 45,2 posto, produktivnost je povećana za 25 posto, ali su troškovi povećani za 27 osto što znači da je poslovanje bilo neekonomično u odnosu na odgovarajući period prošle godine.

Na sjednici su donesena rješenja o postavljanju Milana Peteržilnika za direktora Gimnazije u Drnišu, Ante Radačića za upravitelja Osnovne škole u Siveriću i Malkice Dugeč za upravitelja Osnovne škole Gradac. Tode Amanović postavljena je za načelnika Odjela za društvene službe, a Miroslav Miler za šefa Odsjeka za prosvjetu i kulturu. (c)

Rekordna berba duhana u drniškoj općini

Ove godine proizvedeno je u drniškoj općini blizu 86.000 kilograma suhog nefermentiranog duhana. Prinos po jednom hektaru iznosio je oko 1600 kg. To je rekordna berba u ovoj općini. Za domaću potrošnju upotrebili su se 65% otkupljenih količina, a ostalo je namijenjeno izvozu.

Iduće godine duhanska stanica, kao pogon poljoprivredno-industrijskog kombinata »Petrovo polje« u Drnišu, podići će veću plantažu u Petrovom polju, a i druge u Oklaju, Unešću, Širitovcima i Sumsko gospodarstvu u Drnišu zasadit će duhanom veće površine. Rekordna berba duhana iznenadila je odgo-

vorne poljoprivredne faktore u Drnišu koji nisu osigurali potrebni smještajni prostor. U najvećoj zgradi u Drnišu, bivšoj duhanskoj stanici, nalazi se sada »Dalmacija - plastika« pa je smještaj osiguran samo za 30.000 kg, uglavnom izvoznog duhana. Oko 60% sušenog duhana otpremiće se Poduzeću za obradu duhana u Trogiru na vansezonsku fermentaciju.

Poučen ovogodišnjim iskustvom, kombinat »Petrovo polje« gradit će novu duhansku stanicu s klimatskim uređajem za vansezonsku fermentaciju i komoru za sušenje duhana u zelenom stanju. (c)

Vitimir Gradiška

NOB 1943.

39

Iz ovog možete razumjeti da se oni osjećaju slabi. I ako su njihove snage tako male prema našima, ipak se kod mnogih vojnih rukovodilaca osjeća neopravdana, težnja da čuvaju naše snage, pa se stoga ne poduzima čišćenje pojedinih garnizona.

Civilna uprava u Sibeniku u rukama je ustaša. Nijemci i ustaše veoma su zaplašeni, jer su vidjeli da sav narod bježi u partizane, a da nitko ne sluša njihove proglose i naredjenja. Mi smo očekivali izvjestan priliv u redove ustaša, i to od kolebljivih elemenata i onih koji su se držali po strani. Isto tako očekivali smo da će doći do izvjesnog pregrupiranja četničkih elemenata. Ali dogodilo se sve obrnuto, sve bježi u partizane. Imamo pravu sliku općenarodnog ustanka. Iz Sibenika je izišla masa intelektualaca: liječnika, pravnika, profesora, inženjera, oficira, itd., koji se stavljaju na raspolaganje NOV. Prisutnost Nijemaca dovela je do obratnog rezultata nego što smo očekivali. Talijanski vojnici također bježe partizanima svakog dana, s oružjem i bez oružja.

Novomobilizirani stižu svakog dana. Teže se odazivaju ona sela gdje mi do danas imali jačeg utjecaja, ali i iz njih, iako u manjem broju, odleže ljudi u NOV.

Mi smo, dakle, očekivali jače političko rovanjenje elemenata iz redova HSS-a. I u tom pogledu dogodilo se obrnuto. Ne osjeća se i ne primjećuje takovo kretanje i rovanjenje HSS-ove klike. Ako bi vlast ustaša i dalje potrajala i konsolidirala se, onda bi možda oživjeli. Četnički elementi također su ustuknuli, a ako se moglo očekivati da će pojačati svoj izdajnički rad.

Ipak se nećemo zanositi uspjesima, nego ćemo odsad još jače nego dosad nastojati da budemo budni i pažljivi kako bismo tekovine naše borbe sačuvali za naš narod.

Ubuduće ćemo nastojati da vas redovito o svemu obavještavamo. Molimo vas da sa suradnjom ovog pisma upoznate CK KPH.

Jedna jača patrola iz sastava Kninskog partizanskog odreda upala je u selo Radljevac sjeverno od Knina, pa je zarobila 3 četnika.

Cijela Kninska brigada nalazila se u zasjedi kod Malovana i Vučipolja, kad je u 16 sati naišla kolona od 13 njemačkih kamiona u pratnji 2 tenka. Kamioni su bili napadnuti iz bliza. Jedan kamion, natovaren bacačim granatama, za vrijeme borbe je eksplodirao, od čega je nastradalo više kamiona iz kolone. Borba je trajala nekoliko sati. Poginulo je 96 Nijemaca, dok broj ranjenih nije utvrđen. Zapaljena su 4 kamiona, a 4 su oštećena.

Kninska brigada imala je 3 mrtva i 4 ranjena.

20. rujna:

Jedna kolona njemačke 114. divizije upala je na područje Đevrskaha, Varivoda i Smrdelja, pa je počinila teška nedjela nad narodom tog kraja ubijajući, paleći i pljačkajući.

U Đevrskama su tom prilikom ubijena braća Jovan i Dušan Tošić. U Varivodama je spaljeno 9 kuća, a u jednoj od njih je izgorio starac Jerković Jovan. U Smrdeljima su zapalili 3, a demolirali 6 kuća.

I oko Kistanja Nijemci vrše zlodjela. U Krnetama su ubili Vuju Krnetu i njegovu ženu Miliju, a u Traživucima braću Nikolu i Radu, kao i ženu Radinu Mariju.

Prema izvještaju Staba Kninskog sektora od 20. rujna 43. upućenom Glavnom Stabu Hrvatske jedinice ovog sektora su u nepuni mjesec dana, tj. od 26. kolovoza do 20. rujna, ubile oko 100 Talijana, 400 Nijemaca i nekoliko četnika. Jedinice Kninskog sektora imale su za to vrijeme 12 mrtvih i 27 ranjenih. U tom razdoblju zaplijenjeno je 60 teških mitraljeza, 55 puškomitraljeza, 1360 pušaka, 110 pištolja, 60 šmajsera, preko 200.000 metaka, 1600 ručnih bombi, 2 protuavionska topa, 2 teška bacača, 4 brdska bacača, 1922 granate za bacače, 619 topovskih granata itd. U isto vrijeme je spaljeno 12 kamiona, a 4 su oštećena, 4 haubice su onesposobljene i jedan brod potopljen.

21. rujna:

Oko 6 sati ujutro jedna njemačka kolona od 4 motobicikla i 8 kamiona kretala se iz Kistanja prema Đevrskama.

I bataljon I sjeverodalmatinske grupe koji je držao položaj na Zečevskoj gradini sukobio se s neprijateljem. Nijemci su se ipak probili uz osjetne gubitke.

Nakon prolaska ove kolone, oko 11 sati naišlo je iz istog pravca još 45 vozila. Tada je stupila u akciju cijela I grupa sjeverodalmatinskih bataljona i borba je potrajala do večeri. Gubici neprijatelja u toj akciji nisu utvrđeni.

22. rujna:

Jedna motorizirana kolona od 60 njemačkih vozila pojavila se iz pravca Mostina prema Kistanjama. Na Plamčeničku su joj presreli put bataljoni I sjeverodalmatinske grupe. Cijeli dan se tu vodila borba. Neprijatelj je masovno upotrebio teško oružje. Poginulo je 6 Nijemaca, dok je na strani partizana bilo 8 mrtvih i 3 ranjena isključivo od teškog oružja. Jedan njemački kamion je zapaljen. Zaplijenjena dva ranca i dosta municije.

— Pokrajinski Komitet KP za Dalmaciju svojim dopisom Okr. komitetu KPH Knin od 22. IX 43. ukazuje da su u novonastaloj situaciji za NOP neprijatelji br. 1 Nijemci na čijoj se strani bore ustaše, pa sad i četnici. Nadalje se kaže da je Split kao centar okupljanja četnika u Dalmaciji za njih izgubljen, a da je to sad Knin. Stoga se ukazuje Okr. komitetu na težište borbe protiv četnika i njihovog uticaja, pored vojnim i političkim mjerama: putem zborova, agitacije i štampe...

23. rujna:

Prema narednju Glavnog štaba Hrvatske od 23. IX 43. jedinice Kninskog sektora stavljene su u operativnom pogledu pod Komandu Staba IV operativne zone.

25. rujna:

U izvještaju zapovjedništva VT oružničke (ustaške) pokupnijske od 25. IX 43. o političkoj situaciji u Dalmaciji kaže se:

»Stanje u Dalmatinskoj Hrvatskoj, a posebno na područjima u kojima dominiraju partizani, sasvim je slabo. Dobar dio pučanstva sa tog područja odmetnuo se, a oni pak koji su ostali kod domova pomažu odmetnike. Prijašnje razlozi za stupanje u redove partizana bili su protuzakoniti i nesaveznički postupci bivših talijanskih vojnih vlasti koje su nanijele mnogo zla na područjima gdje su se nalazile. No, kako su sada Talijani odstranjeni i nemaju nikakve vlasti u svojim rukama, ovi su razlozi otpali, ali se stanje nije niukoliko izmijenilo na bolje. Nijedan od onih koji su se odmetnuli nije se vratio na temelju proglašavanja poglavnikom od 10. rujna, nego partizani sada s ostacima talijanskih vojnika i zajedničkim silama dalje haraju.«

— Radi odbrane otoka Ugljana, prema kome su Nijemci iz Zadra vršili ispad, formiran je Sjeverootočki odred od oko 300 boraca. Komandant je Friganović Ante, a komesar Zarko Santini.

26. rujna:

Kninska brigada, u saradnji sa bataljonom Sjeverodalmatinskog partizanskog odreda, izvršila je ofenzivnu akciju na neprijatelja. Glavni cilj napada je njemački garnizon u Kistanjama od 300 vojnika. Borba je trajala od 11 sati navečer do 3 sata ujutro. Uzaludan je bio svaki pokušaj juriša hrabrih boraca Kninske brigade na utvrđene položaje Nijemaca u Kistanjama i brigada je bila primorana odustati od dalje borbe. Partizani su imali 3 mrtva i 10 ranjenih, dok gubici Nijemaca nisu utvrđeni.

— Drugi bataljon sjeverodalmatinske grupe upao je u Donji Zemunik gdje se još pod oružjem nalazilo oko 400 talijanskih vojnika, čiji komandant, neki fašistički pukovnik, nije htio ni čuti o predaji. Dok je partizansko komandno osoblje još vodilo pregovore s talijanskim komandantom, veći dio snaga II bataljona upao je u kasarne i počeo razoružavati talijanske vojnike. I dok je fašistički pukovnik još odbijao predaju, dotle je jedan talijanski potporučnik s najvećim dijelom svog naoružanja i vojske prešao na stranu partizana. Tada je uslijedila potpuna predaja i razoružanje 456 talijanskih vojnika i 20 oficira. Komandant je uhapšen. Zaplijenjeno je 11 teških mitraljeza, 17 puškomitraljeza, 410 pušaka 40.000 metaka, 2 kamiona i 2 telefonske centrale.

Iste večeri je III bataljon II sjeverodalmatinske grupe prekopao na tri mjesta cestu Zemunik — Benkovac.

27. rujna:

U Zdrelecu na otoku Pašmanu formirana je Obalna komanda Kninskog sektora.

— U izvještaju Staba Kninskog sektora Stabu IV operativne zone govori se o borbama u Sjevernoj Dalmaciji. Uoči kapitulacije Italije, koja se očekivala svakog dana, Kninski sektor je po odluci GES-a dobio zadatak da posjedne Srpski Klanac, a u Sjevernoj Dalmaciji da ostavi samo SDPO. Dan prije kapitulacije Italije snage Sektora su bile orijentirane prema Kulen-Vakufu. 9. rujna Stab sektora je bio obaviješten o kapitulaciji Italije, i odmah su se uputile snage u Sjevernu Dalmaciju. 10. rujna I. brigada je otišla preko Vučipolja za Bilišane i Obrovac, a sutradan se prebacila Grupa bataljona preko Ervenika u pravcu Benkovca. Kako su se svi talijanski garnizoni odmah povukli u Zadar, naše su snage, prema spomenutom izvještaju, odsjele samo garnizon u Bilišanima i tu razoružale oko 500 Talijana. Ostale manje garnizone, ali ne sve, razoružali su partizani SDP odreda. Sav teritorij Zadra, Zemunika, Kistanja i Skradina bio je u našim rukama. Zadar — Zemunik i Kistanje nismo uspjeli razoružati, zato što su se tamo nalazili Nijemci. U izvještaju se navodi da je zaplijenjeno preko 2000 pušaka, oko 80 teških mitraljeza, 2 teška bacača, 2 protukolska topa, 2 baterije itd. Dosad je došlo 3000 novih boraca. U Prvoj Kninskoj brigadi, u I i II grupi sjeverodalmatinskih bataljona ima po 1200 boraca, a Kninski, Sjeverodalmatinski odred i odred »Plavog Jadrana« imaju po 400 boraca.

(Nastavit će se)

Plenum Općinskog komiteta Saveza omladine Drniš

Slabo rukovođenje

Općinski komitet Saveza omladine sastao se u Drnišu, prošle subote, prvi put poslije godišnje konferencije koja je održana još zimus. Plenarnom sastanku prisustvovali su i sekretar Općinskog komiteta SKH Jovo Mudrić i predsjednik Općinskog odbora SSRN Ivica Pamuković. Izvještaj je podnio član Sekretarijata Općinskog komiteta SO Miroslav Lilić.

Aktivnost omladinskih organizacija ogledala se u učesću njenih članova u diskusiji o prednartu predizbornoj kampanji i pomoći postradalim Skoplju. Rad Općinskog komiteta nije zadovoljio u cijelosti, a potpuno je Podbacio na organizacionom polju. Komitet je izgubio

svaku vezu s aktivima na selu, a nije imala veze ni s aktivnima omladine u školama i poduzećima. Od oko 5000 članova Saveza omladine članske knjižice ima samo njih 980.

Predsjednik Općinskog odbora SSRN istakao je da je dosadašnji omladinski komitet probleme sagledavao parcijalno i izdvojeno jedne od drugih. Kao naredni zadatak omladine je upisivanje narodnog zajma za postradale u Skoplju, diskusija o statutima komune, radnih organizacija i mjesnih zajednica i izradi sedmogodišnjeg plana privrednog razvitka komune. Ukazao je na potrebu veće angažiranosti omladinskih rukovodstava pri upisu učenika u škole drugog stupnja.

Sekretar Općinskog komiteta SKH Jovo Mudrić upozorio je na nesnalaženje omladinskih rukovodilaca i njihovog angažiranja na nebitnim pitanjima a zanemarivanju njihove političke uloge. Greške u metodu i stilu rada ogleda se najbolje u činjenici da se Sekretarijat sastao 17 puta, a plenum tek sada prvi put. Rad komiteta mora biti kolektivan i usmjeren u prvom redu na političku djelatnost članova Saveza omladine.

Među zaključke ušlo je uređenje sportskog parka u Drnišu u vidu lokalne radne akcije, osnivanje Tribine mladih, otvaranje čitaonice, organizaciono srušenje aktiva i održavanje povremenih seminara za omladinske rukovodioce.

Na kraju su razriješeni dužnosti dosadašnji predsjednik i sekretar Općinskog komiteta Simo Kalik i Milan Borjan u mjesto kojih su izabrani Risto Mrđen za predsjednika i Miroslav Lilić za sekretara. (c)

Kninska kronika

PRIPREMA SE NACRT OPĆINSKOG STATUTA

Pri kraju su radovi na formuliranju statuta Općinske skupštine u Kninu. Grupe stručnjaka i društveno-političkih radnika, uglavnom privode kraju tekstove za pojedina pitanja iz ove oblasti. Uskoro će se dogovoreni tekst općinskog statuta još jednom prodiskutirati na zajedničkom sastanku članova općinske komisije i podkomisija. Vjerovatno tada će tekst statuta biti konačno formuliran i dat na javnu diskusiju.

KONFERENCIJA SVESTENSTVA EPARHIJE DALMATINSKE

U manastiru Krki kod Kistanja održana je 17. i 18. septembra konferencija članova Udruženja srpsko-pravoslavnog sveštenstva Eparhije dalmatinske. U tom skupu su razmotrena neka staleška pitanja.

STOČARSKA IZLOŽBA U KNINU

Savjet za poljoprivredu Općinske skupštine, društvo agronoma i poljoprivredne zadruge kninskog područja pripremaju organiziranje izložbe rasplodnih goveda, koja će se održati 5. oktobra na sajmišnom prostoru u Kninu.

Ukupno će biti izloženo oko 160 grla, teladi, junica i krava plotkinja oplemenjonog domaćeg goveda koji je dobio križanjem sa oberintalcem, putem umjetnog osjemenjivanja.

Predviđene su nagrade za najbolja grla.

Za ovu smotru vlada veliko zanimanje i u susjednim komunama.

U KNINU OSNOVANO DRUŠTVO AGRONGMA

Nedavno je u Kninu osnovano Društvo agronoma u koje su, pored njih, uclanjeni veterinari i upravitelji poljoprivrednih zadruga kninskog područja. Društvo će raditi na poboljšanju poljoprivredne službe kao i na sprovođenju akcija za unapređenje poljoprivredne proizvodnje.

POBOLJŠANJE ULICNE RASVJETE

U novom dijelu Ulice maršala Tita uklonjeni su kandelabri sa neonskim cijevima, a postavljene novi sa živinom rasvjetom. Demontirani kandelabri sa neonskim cijevima bit će postavljene duž Ulice Jove Miodragovića, od mosta na raskršnici do Tvornice vijaka i upravne zgrade ZTP, koja je dosada imala slabiju uličnu rasvjetu.

Napredni drniški poljoprivrednik

Zivahnog drniškog penzionera MATU NAKICA zovu i Mičurin. Svakako da je nadimak po slavnom ruskom biologu stekao zbog svojih uspjeha u poljoprivredi.

Desetak minuta hoda od njegove stana, prema željezničkoj stanici, ima jednu parcelu, oko 1600 kvadratnih metara. Vinograd na prvi pogled, ali kada se pažljivo razgleda, vidi se da tu pored vinove loze raste i devet drugih poljoprivrednih kultura.

Tu je i kukuruz. Iz jednog zrna posadenog kukuruza niklo je deset klipova prvoklasnog cikvantina. S 13 kućica gabra ubrao je kroz 4,5 mjeseca oko 40 kilograma. A tu su i rajčice. Urod je jedne osrednje stabilke težio oko 11 kilograma ili 3 rajčice u kilogramu. Četiri lista blitve težila su 1,3 kilograma. Izmjerali smo 1 list, bio je dug 58, a širok 30 centimetara. Ove je godine Mate Nakić ubrao 14 kg sjemena od blitve.

Bilo je na toj parceli i razne vrste luka, kupusa, krumpira. Svega dovoljno da četiri brojne obitelji: njegova, dvojice sinove i kćerke ne moraju kroz cijelu godinu zavistiti od oskudne drniške trznice. Za što uspješniji rad u polju izradio je Mate Nakić i posebnu vrstu alata. Tu je naročito koloturnik za kupljenje korova, motičice naročito oblika za skidanje trave a opet drugog oblika za duboko okopavanje.

Tako obitelj Nakić u Drnišu stiče popularnost na zelenom polju: otac Mate na poljoprivrednom, a sinovi Milan i Tomislav na sportskom. (c)

gradske vijesti

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera talijanskog filma — SVE U ROK SLUŽBE — (do 30. IX)
Premijera švedskog filma — SUDAC — (1-2. X)
»20. APRILA«: premijera francuskog filma — K JAMAICI — (do 30. IX)
Premijera francuskog filma — RANDEVU — (1-2. X)

DEZURNE LJEKARNE

Do 27. IX — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.
Od 28. IX do 4. X — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI

Marija, Jure i Elizabete Perkov; Ankica, Radoslava i Olge Jaram; Zeljka, Branka i Marije Milović; Toni, Ante i Perine Rodin; Jere, Ivana i Antice Gašporov; Zoran, Ljubomira i Zorke Ergić; Divna, Ante i Dobrile Juričević-Sudac; Zarko, Vase i Petrovke Bijelić; Marina, Ante i Ivanke Lugović; Slavica, Srećka i Frane Morović; Zeljko, Jere i Matije Nakić; Jovica, Momčila i Biserke Marić; Ljiljana, Marijana i Doroteje Kranjc; Grozdana, Ante i Levine Sladić; Stanka, Nikole i Zorke Morić; Mira, Rade i Antule Vujačević; Nediljka, Ante i Marije Jurin; Dražen, Franje i Božene Vasung; Radmila, Duje i Rose Aleksić; Milena, Zvonimira i Marije Jembrih; Jadran, Kazimira i Darinke Gović; Dunja, Ive i Marije Bašić i Bruno, Josipa i Dine Baljkas.

VJENČANI

Francić Ante, mehaničar — Vlahov Veziljka, bolničarka; Antulov Roko, motorista — Lošinjanin Zdravka, radnica; Slavica Nikica, kovač — Gulin Slavka, službenik; Vukelja Miro, apsolvent medicine — Jaram Smiljana, student prava i Vlahović Radomir, oficir JRM — Lambaša Zdravka, domaćica.

UMRLI

Keranović Atif Adilov, star 34 god.; Aleksa Neda pok. Šime, stara 44 god.; Vulinović Tona rođ. Lambaša, stara 76 god.; Baljkas Kata rođ. Guberina, stara 68 god.; Bošnjak Boženka Božina, stara 21 god.; Vidović Franjo pok. Luke, star 70 god.; Prijčić Draginja rođ. Prijčić, stara 56 god. i Aras Jela rođ. Baranović, stara 80 god.

MALI OGLASNIK

PRODAJE SE JEDNOKATNA KUĆA U SIBENIKU (VAROS) odmah useljiva. Za informacije obratiti se: Sibenik - Krešimirov trg 2/1.

ZAHVALA

U povodu smrti našeg dragog muža, oca, sina, brata i šurjaka

MATTIAZZI ČESKA

zahvaljujemo svima koji su odar dragog pokojnika okitili cvijećem i vijencima i ispratili ga na vječni počinak. Zahvaljujemo svima koji su nam usmeno ili pismeno izrazili saučestje.

Zahvaljujemo liječnicima i medicinskom osoblju Vojne bolnice u Splitu i Medicinskog centra u Sibeniku na brizi i zalaganju za vrijeme njegove bolesti. Posebno zahvaljujemo učenicima i razrednici IIa razreda I Osnovne škole »Simo Matavulj«.

Tugujuće obitelji
Mattiazzi - Milano

ZAHVALA

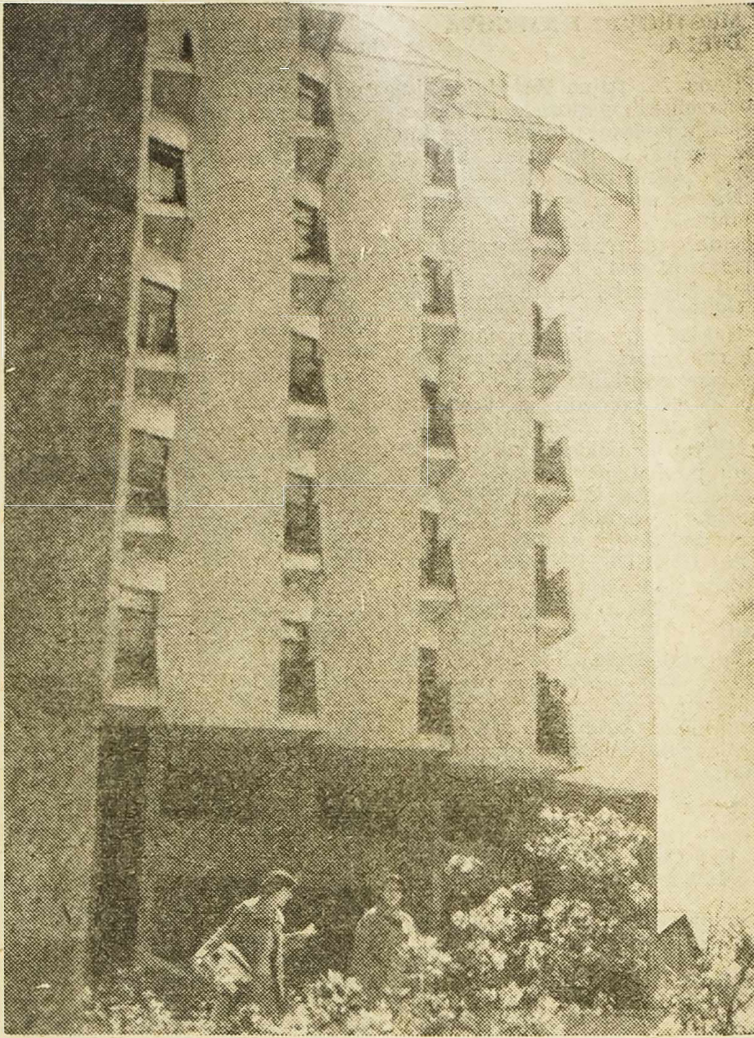
U povodu smrti našeg neprežaljenog brata.
Frane V

FRANE VIDOVIĆA p. LUKE

veliku zahvalnost dugujemo dru Josipu Pasiñiju na svesrdnoj pomoći u liječenju pokojnika, kao i svim prijateljima, znancima i rođacima koji su nam izrazili saučestje i dragog nam pokojnika otpratili do vječnog počivališta.

Svima još jednom od srca hvala.

Ožalošćena sestra
Milica Jedlička, Beograd

Sibenik

Brige šibenskih ferijalaca

Osigurati sredstva

Iako u Sibeniku, na Subićevcu, postoji vrlo lijep Dom ferijalaca paviljonskog tipa, često se dešavalo, gotovu ljeti, da po nekoliko ekscurzija i ferijalnih družina napusti naš grad jer nisu mogli dobiti prenoćište. Znajući te neke od tih poteškoća, o svemu tome razgovarali smo s upraviteljem Ilijom Medakovićem.

Dok smo kroz aleju borovih stabala prilazili paviljonima, iz zvučnika je bučno treštala zabavna muzika. Tamo, u tom moru zelenila, razglasna stanica nema pauze. Upravo je bila stigla neka ekscurzija iz unutrašnjosti, pasmo upravitelja zatekli kako je jednoj djevojci pokazuje diskoteku. Ali on je ipak napustio prijatno društvo i odgovorio na nekoliko pitanja.

Ljeto je prošlo, a isto tako i sezona. Da li ste zadovoljni radom Doma?

— U potpunosti nisam zadovoljan i to iz posve opravdanih razloga. Poznato vam je da mi raspoložemo sa 160 ležaja, ali ih u protekloj sezoni nismo mogli koristiti jer su u tim prostorijama bile smještene Učiteljska škola i Pedagoška gimnazija. Nama je ostalo bilo svega 60 ležaja i to nam ni izdaleka nije bilo dovoljno. U jeku sezone svakodnevno je navraćalo po pet do šest ekscurzija, ali smo ih morali odbijati. Ponekad smo ih smještali u razrede, jer se drugačije nije moglo.

Ni ove godine nismo radili kao ljetovalište, nego samo kao prihvatilište. Da bismo radili kao ljetovalište potrebna nam je neophodno kuhinja, a i neke druge pomoćne prostorije.

Koliko ste imali posjetilaca i odakle ih je najviše bilo?

— Do kraja mjeseca augusta imali smo 2.006 posjetilaca i to pretežno iz SR Srbije. Najviše nas je posjetilo 12. ekscurzija. Sve

NGVA PRODAVAONICA NAMJESTAJA

Izbor kućnog namještaja u Sibeniku nije velik. Zbog toga se sa zanimanjem očekuje otvaranje još jedne prodavaonice namještaja u gradu. Nju će, kako smo obaviješteni, do kraja idućeg mjeseca otvoriti trgovinsko poduzeće »Kornat«. To će biti druga prodavaonica namještaja tog poduzeća, a otvorit će se u predjelu bana. Za njeno uređenje »Kornat« će uložiti oko 38 milijuna dinara. Prodavaonica u dva ogranka. U jednom će se prodavati suvremeni, a u drugom klasični namještaj.

ULOVIO UGORA TESKOG 15 KILOGRAMA

U šibenskom zaljevu, između Martinske i Docca, sportski ribič Josip Ercegović iz Sibenika je u subotu navečer bio iznenađen veoma bogatim ulovom. On je običnom tunjom uspio izvrući iz mora ugora dugačkog jedan i po metar, teškog 15 kilograma. Vrjedno je spomenuti da ugor takove težine nije ulovljen na ovom području za posljednjih petnaestak godina.

Iz tvornice bezalkoholnih pića i leda „Šibenka“ Povećava se proizvodnja

Svakoga dana na području naše komune, naročito u ljetnoj sezoni, popije se bezbroj litara kojekakvih pića. Nitko u sparnom danu niti nema vremena baciti pogled na etiketu naličjepljenu na staklenki. Popije čovjek spasonosnu tečnost i kreće dalje. Isto tako bi malo ljudi znalo i za šibensku tvornicu bezalkoholnih pića i leda »Šibenka« da se sticajem okolnosti početkom ove godine na tržištu nije pojavilo njeno novo bezalkoholno piće »jafa«.

Iako je bila zima i do vrućine je bilo daleko, »jafa« je ubrzo stekla velik broj obožavatelja. Otada je to piće na našem području postalo najtraženije.

Čak i najveći ljubitelji toga pića vjerojatno ne znaju kako je došlo do njegove proizvodnje. Da bismo o svemu tome, kao i o nekim drugim pojedinostima iz rada »Šibenka«, doznali nešto više, ovih dana smo navratili u skromne tvorničke i poslovne prostorije u Dragi.

Kako nam tamo rekoše, »jafa« se u našoj zemlji jedino proizvodi u Subotici i u Sibeniku. Svojevremeno je srodno poduzeće iz Subotice bilo nabavilo veće količine koncentrata »jafa« iz Izraela. Početkom ove godine »Šibenka« se zainteresirala za to piće i otkupila je izvjesne količine koncentrata, a kada je piće steklo afirmaciju, sve je išlo daleko lakše. Steta je samo što

će ovog prijatnog pića nestati. Zalihe su, naime, već gotovo iscrpljene, a kako ne postoje izgledi da se nabave nove količine koncentrata, uskoro će se obustaviti proizvodnja.

Koliko je »jafa« bila tražena vidi se i po tome što je samo u prvih osam mjeseci ove godine prodano 236.000 boca ili oko 60.000 litara. Za »jafu« je najprometniji bio mjesec jun kada je rasprodano preko 77.000 boca. Uzgred je vrlo zanimljivo napomenuti da je prodajna cijena ovog pića daleko veća od tvorničke. Istina, za to postoje i neki razlozi, ali ne uvijek i opravdani. Tvornička cijena iznosi 35 dinara po boci uz osiguranje prevoza. A u nekim ugostiteljskim objektima »jafa« se prodaje po gotovo 100 dinara.

Pored »jafa« »Šibenka« proizvodi i koktu, oranžadu, sodavodu i led. Prema riječima komercijalnog referenta, potražnja bezalkoholnih pića stalno raste, a potreba za ledom sve je manja. To se vrlo lijepo vidi iz podataka. U prvih osam mjeseci proizvedeno je i utrošeno 367.000 boca kokta i 291.000 boca vještačke oranžade. I za jedno i za drugo piće najprometniji je bio mjesec august, kada je prodano 118.000 boca kokte i 88.000 boca oranžade.

Za smanjen interes za sodom i ledom može se naći opravdan razlog. Što se tiče soda-vode, samo u posljednje vrijeme tri su privredne organizacije otpočele vlastitom proizvodnjom sode, a ranije ih je snabdijevala »Šibenka«. I sada je slična situacija. Potreba frižidera i modernih hladnjača, kao i smanjen ulov i prerada ribe na našem području doveli su do sve manje potražnje leda. Inače, u tvornici kažu da u

Tri stambena objekta useljiva do kraja ove godine

Osim drugog nebodera za koji se predviđa da će biti potpuno dovršen do kraja ove godine, još dvije stambene zgrade primit će do tog roka stanare. To su stambeni objekti koje gradi Tvornica elektroda i ferolegura iza Doma narodnog zdravlja i 2 objekta koje gradi za tržište građevnog poduzeća »I. Lavčević« na Baldekinu. Prema tome stambeni fond Sibenika povećat će se za još 210 modernih stanova. U izgradnji se nalazi još nekoliko stambenih zgrada. U Ulici B. Kidrića gradi se peterokatnica, a na Baldekinu osmakatni objekt koji investira TLM »Boris Kidrić«. Biro za stambenu izgradnju vrši pripreme za gradnju dva stambena objekta, jedan će biti lociran na mjestu »Kožire«, a drugi u predjelu »Bunari«.

SAOBRAČAJ DO JADRIJE VRSIT CE SE I PREKO ZIMSKIH MJESeci

Kako saznajemo u hotelsko-turističkom poduzeću »Rivijera«, dva broda manjeg kapaciteta »Zmaj« i »Tijat« saobraćat će prema potrebi i preko zimskih mjeseci, dakle između dvije turističke sezone. Druga dva broda koja su ovog ljeta vršila prijevoz do kupališta Jadrije »Pirovac« i »Jadrija«, prestala su saobraćati prvih dana ovog mjeseca. »Pirovac« zasad miruje, a »Jadrija« prevozi putnike na Martinsku.

NEsAVJESNIM VOZACIMA — KAZNE

U posljednje vrijeme u našem gradu nije bilo teških nesreća, ali se one mogu desiti. Dovoljno je samo mala nepažnja vozača ili pješaka.

Međutim, da do toga ne bi došlo brine se i saobraćajna policija. Ona veoma često podnosi prijave suca za prekršaje o pojedinim nesavjesnim vozačima. A u našem gradu je sve veći broj vozila. Kada se to ima na umu, onda nas neče začuditi ni činjenica da se gotovo svakodnevno pred sucom za prekršaje nađe poneki vozač. Da je tako svjedoči jedan podatak: u prvih osam mjeseci ove godine sudac za prekršaje Općinske skupštine izrekao je nesavjesnim vozačima više od osam stotina pravomoćnih kaznenih rješenja u iznosu oko 2 milijuna 100 tisuća dinara.

Predsjedništvo UROP-a Općine Sibenik

proizvodnji leda i soda-vode oni nikada nisu ni gledali svoju perspektivu, tim više što je proizvodnja tih artikala bila na samoj granici rentabiliteta. Prema sadašnjim planovima, tvornica će se sigurno u skoro vrijeme reorientirati samo na proizvodnju bezalkoholnih pića. Ali će za to biti potrebne i neke pripreme. Riječ je, naime, o neophodnoj obnovi zastarjelih osnovnih sredstava. U najskorije vrijeme morat će se nabaviti iz inostranstva automatski stroj za proizvodnju bezalkoholnih pića koji bi stajao oko 6.000.000 lira. S obzirom da tvornica ne raspolaže potrebnim sredstvima, neophodna joj je pomoć. U protivnom može se vrlo lako desiti da idućeg ljeta na šibenskom turističkom području zavlada nestašica osvježujućih pića. Tvornica sada, naime, snabdijeva, čitavo šibensko područje od Rogoznice do Murtera uz obalu, a u unutrašnjosti do linije Skradin — Slapovi Krke — Perković.

Interesantno je također napomenuti i da »Šibenka« zapošljava relativno malo radne snage, ukupno 14 stalnih i 11 sezonskih radnika. U prošloj godini visina ukupnog prometa iznosila je 32 milijuna a za ovu godinu planirano je povećanje na 37 milijuna. U svakom slučaju ovaj mali kolektiv postiže zapažene rezultate i u tome ih treba podržati. — mi —

Kratke vijesti

Radne organizacije šibenskog industrijskog bazena primile su na naukovanje blizu četiri stotine učenika i učenica. Međutim, broj završenih osmoškolaca koji se do sada nisu uspjeli upisati na zanat prilično je velik.

Izrada prednacrt statuta šibenske Općinske skupštine u stvari je završena. Na izradi tog »malog ustava« radila je komisija »efisijavos avuqsođ« će se uskoro raspravljati na plenumima društveno-političkih organizacija i na kraju na zborovima birača.

U Općinskoj skupštini počela je ovih dana sistematizacija radnih mjesta. Taj se posao obavlja u svrhu prijelaza službenika općinske uprave na nagrađivanje po učinku, koje će se početi provoditi početkom iduće godine.

Ovih dana počeo će ponovna deratizacija našega grada. Nju bit će potrebna i pomoć građanina »Čistoča«. U toj akciji bit će potrebna i pomoć građanina. Očekuje se, naime, da će građani očistiti dvorišta, zgrade i druge objekte.

Šibenska komuna ima velike izdatke na ime stipendiranja učenika srednjih škola, fakulteta i drugih škola. Izdaci u tu svrhu penju se na više od dvadeset milijuna dinara. Najviše stipendista pohađa škole koje daju prosvjetni kadar.

Primjeran postupak konobara hotela „Jadran“

Konobar Ivica Kuvač našao je 20. ovog mjeseca u kavanu hotela »Jadran« moj novčanik sa novcem i važnim dokumentima i odmah je to predao direkciji hotela.

Ovim putem želim da istaknem taj pohvalni gest mladog konobara, koji ujedno služi na čast poduzeću.

Nada Vujić, profesor

Druga savezna nogometna liga

Na niskom nivou

ŠIBENIK - BSK 1:1 (1:1)

Stadion »Rade Končara«. Vrijeme i teren prikladni za igru. Gledalaca oko 1500. Sudac Strmečki iz Zagreba. Strijelci: Trivić u 26. minuti za BSK, a Parat u 36. minuti za »Sibenik«.

»SIBENIK«: Sirković, Friganović, Marenci, Stošić, Miljević, Zepina, Stefanović, Stanišić, Orošnjak (Parat), Aralica, Rora.

»BSK«: Milković, Dorđević, Dugačić, Bajić, Jasenica, Pavičić, Teskera, Kostić, Trivić, Crnković, Radulović.

U nedjeljnom susretu sa BSK-om iz Slavonskog Broda teško je bilo prepoznati domaću ekipu koja je gotovo u istom sastavu prije osam dana nastupila protiv splitskog »Hajduka«. U toku cijele utakmice ni jedna od linija nije funkcionirala kako treba. Osim dvojice trojice iraca domaćina, svi su podbacili. Tako slabu igru odavno nismo gledali. Navalna petorka je osobito zakazala, iako je pred protivničkim vratima bilo više prilika za postizanje zgoditaka. Ni BSK nije prikazao gotovo ništa, osim borbenosti i većeg zalaganja. Prema prikazanoj igri i šansama neriješen rezultat je realna slika onoga što se na terenu zbivalo u toku 90 minuta. Pa ipak »Sibenik« je bio nešto bliži pobjedi. Naime, u 70. minuti domaći su propustili realizirati i posljednju priliku da povedu sa 2:1 i tako izbore oba boda.

Gotovo cijelo prvo poluvrijeme bilo je u znaku obostrano vrlo slabe i rastrgane igre. Objekti ekiye griješile su u dodavanju

REZULTATI V KOLA

Sibenik — BSK 1:1, Borovo — Varteks 1:1 Borac — Sparta 3:2, Bosna — Zagreb 1:1, Istra — Famos 3:1, Celik — Sloboda 5:1, Olimpija — Slavonija 0:0, Lokomotiva — Maribor 2:1.

TABLICA

Celik	5	5	0	0	12:3	10
Zagreb	5	3	1	1	9:4	7
Sloboda	5	3	1	1	15:13	7
Maribor	5	3	0	2	11:4	6
Borac	5	3	0	2	12:11	6
Istra	5	3	0	2	9:10	6
Olimpija	5	2	1	2	6:4	5
Lokomotiva	5	2	1	2	8:9	5
Sibenik	5	2	1	2	7:8	5
Sparta	5	1	2	2	8:9	4
Borovo	5	1	2	2	7:9	4
Varteks	5	1	2	2	4:6	4
Famos	5	1	2	2	6:10	4
BSK	5	1	1	3	9:10	3
Slavonija	5	0	2	3	5:9	2
Bosna	5	0	2	3	4:13	2

PAROVI VI KOLA

Sloboda — Sibenik, Varteks — Slavonija, Maribor — Olimpija, BSK — Lokomotiva, Famos — Celik, Zagreb — Istra, Sparta — Bosna, Borovo — Borac.

O B A V I J E S T

KORISNICIMA ŽELJEZNIČKOG PREVOZA

Dana 30. IX 1963. stupa na snagu novi red vožnje za željeznički putnički saobraćaj sa slijedećim izmjenama i dopunama:

Vlak za Zagreb bez direktnih kola polazi iz Sibenika u 22.30 sati.

Vlakovi za Zagreb sa direktnim kolima polaze iz Sibenika u 10.10 i 19.19 sati.

Vlak za Beograd sa direktnim kolima polazi iz Sibenika u 19.19 sati.

Vlakovi za Ražine, radnički, polaze iz Sibenika u 5.32, 13.35 i 21.35 sati.

Vlak za Perković polazi iz Sibenika u 5.03 sati.

Vlakovi za Split polaze iz Sibenika u 6.40 i 14.40 sati.

Vlakovi iz Zagreba dolaze u Sibenik u 7.22 i 18.35 sati.

Vlak iz Beograda dolazi u Sibenik u 9.55 sati.

Vlakovi iz Splita dolaze u Sibenik u 17.38 i 21.22 sati.

Vlak iz Knina dolazi u Sibenik u 17.38 sati.

Vlakovi iz Perkovića dolaze u Sibenik u 5.25 i 13.21 sati.

Vlakovi iz Ražina dolaze u Sibenik u 6.25, 14.27 i 22.21 sati.

Sva direktna kola imaju rezervirana sjedišta, pa se putnici mogu u istima zadržavati i zauzimati mjesta samo ako imaju rezervaciju, koja se u predprodaji do 30 dana može dobiti kod poduzeća »PUTNIK« Sibenik, a na željezničkoj stanici Sibenik na dan polaska vlaka uz cijenu od 100 dinara.

ŽELJEZNIČKA STANICA - ŠIBENIK

i u završnim akcijama. Igralo se uglavnom po sredini terena, a gosti su očito nastojali da izvuču što povoljniji rezultat. Prve udarce na vrata uputio je BSK preko Kostića i Crnkovića. Međutim, lopte su postale plijen Sirkovića. To je bilo u 22. minuti. Do tog vremena gosti su iznudili tri, a domaći jedan udarac s ugla. U 26. minuti neočekivano BSK je došao u vodstvo preko Trivića, koji je iskoristio nesmotrenost Sirkovića i iskošao pogodio mrežu. Miljević je pokušao da spriječi ulazak lopte u gol, ali u tome nije uspio. Nakon ovog pogotka domaći igraju u polju gostiju, ali im ništa ne polazi za rukom. U međuvremenu Orošnjak je izašao iz igre i njega je zamijenio Parat. U 36. minuti »Sibenik« je izjednačio. Stefanović je šutirao iz ugla i na loptu je pošlo nekoliko igrača. Vratar Milković bio je prekratak da uhvatio loptu i ona je

došla do Parata, koji je iz gužve pogodio mrežu.

U drugom poluvremenu uz laganu terensku premoć, domaći nisu iskoristili ni jednu šansu. Igralo se i dalje vrlo slabo, bez i jedne lijepe kombinacije. Dobivao se dojam da su se igrači obiju ekipa pomirili sa neriješenim rezultatom. Izvanredna prilika za pobjedu pružila se domaćima u 70. minuti. Netko je od obrambenih igrača gostiju učinio prekršaj u kaznenom prostoru i sudac je pokazao da se udarac izvede sa bijele tačke. Međutim, Stošićev udarac vratar Milković je uspio obraniti.

U ekipi gostiju bolju igru od ostalih prikazali su Jasenica u obrani, a Kostić u navali. Kod domaćina bolju ocjenu zaslužili su Friganović, Miljević, Marenci i Stefanović, kojem je to bio prvi nastup za »Sibenik«.

Sudac Strmečki je uglavnom zadovoljio. (j)

Dalmatinska nogometna zona
Visoka pobjeda Doška

DOSK — JUNAK 5:1 (2:1)

Igrano na Podvornici po kiši. Gledalaca oko 400. Sudac Crnogača (Sibenik). Strijelci: Duilo u 16. i 75. minuti, Čular u 79. i 85. te M. Nakić (11 m) u 36. minuti za Došk, a Vicić u 24. minuti za »Junak«.

DOSK: Cavala, Hamer, T. Ožegović, S. Kravar, M. Nakić, Kovar, Čević, Bježević, Čosić, Čular, Duilo, Keđžo.

JUNAK: Nikolić, Filipović I, Filipović II, Zupić, Gavrić, Levantin, Jelinčić, Vicić, Ugrin, Mijić, Kalinić.

Prošla nedjelja donijela je prvu radost drniškim ljubiteljima nogometa. Došk se dostojno revanširao za proljetnih opraz i visoko porazio »Junaka« iz Sinja s rezultatom 5:1 (2:1).

Najbolji igrač utakmice Bježević je sa polovine svoga igrališta pobjegao svom čuvaru, idealno nabacio visoku loptu pred gol koju je Duilo u 16. minuti igre glavom poslao u desni dio Nikolićeva gola. Došk je u 20. minuti postigao po Keđži i drugi gol, ali ga je sudac opravdano poništio zbog prethodnog faula na braniču.

U 24. minuti lopta je s desne strane prorujila kraj trojice Došk-ovih obrambenih igrača pa je Vicić sigurnim udarcem iz blizine izjednačio rezultat na 1:1.

Crnogača je nasjeo fipiti Duila

došla do Parata, koji je iz gužve pogodio mrežu.

U drugom poluvremenu uz laganu terensku premoć, domaći nisu iskoristili ni jednu šansu. Igralo se i dalje vrlo slabo, bez i jedne lijepe kombinacije. Dobivao se dojam da su se igrači obiju ekipa pomirili sa neriješenim rezultatom. Izvanredna prilika za pobjedu pružila se domaćima u 70. minuti. Netko je od obrambenih igrača gostiju učinio prekršaj u kaznenom prostoru i sudac je pokazao da se udarac izvede sa bijele tačke. Međutim, Stošićev udarac vratar Milković je uspio obraniti.

U ekipi gostiju bolju igru od ostalih prikazali su Jasenica u obrani, a Kostić u navali. Kod domaćina bolju ocjenu zaslužili su Friganović, Miljević, Marenci i Stefanović, kojem je to bio prvi nastup za »Sibenik«.

Sudac Strmečki je uglavnom zadovoljio. (j)

MESTRGOVIĆ I NJEGOVA DJELA

Dana 28. rujna Zajednica jugoslavenskih poduzeća PTT saobraćaja pušta u promet prigodan niz maraka posvećen kiparu Ivanu Meštroviću (1883—1962).

Niz se sastoji od 4 vrednota nominalne 25, 50, 65 i 100 dinara, prema redosljedju nominala, prikazuju ova kiparska djela: Mati, Sjećanja, Kraljević Marko i Indijanc.

Naklada maraka nominalne 25 dinara iznosi 1.000.000 komada, maraka nominalne 50 i 65 dinara po 500.000 komada a vrednote od 100 dinara 250.000 komada.

Marke su tiskane na toniranom papiru, bez ruba, prema umjetničkom rješenju Božidara Jakca, a manira odgovara našim dosadašnjim markama na temu UNICEF, UNESCO, Borba protiv gladi, Borba protiv malarije i Svjetski meteorološki dan.

Zajednica jugoslavenskih poduzeća PTT saobraćaja pušta u promet ovom prilikom i 2 otmotnice, koje će prodavati isključivo poduzeće »Jugofilatelija«.

U DRNIŠU SU POČELE RADNICKE SPORTSKE IGRE

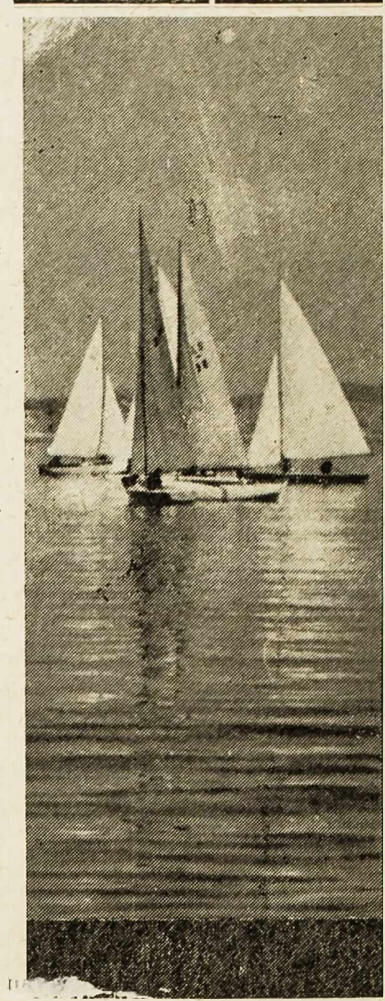
Nogometnim susretom sindikalnih podružnica prosvjetnih radnika i »Transremonta« te siveričkih rudara i »Dalmacija - plastike« u Drnišu su prošle srijede počele radničke sportske igre. Radni kolektivi takmičit će se, pored nogometa, u odbojci, balonjanki i šahu.

»Transremont« je zaslužen pobjednik prosvjetne radnice s rezultatom 4:1 (2:0), dok se susret između siveričkih rudara i »Dalmacija - plastika« završio bez pobjednika 1:1 (1:0). Kada su Siveričani zapucali prvi jedanaesterac, oni su odustali od daljeg izvođenja udaraca s 11 metara pa su za pobjednike proglašeni »plastičari«.

Oba je susreta dobro vodio Kazimir Aralica. (c)

Povodom održavanja Zagrebačkog velesajma filatelističko društvo »Poštar« izdalo je prigodno otmotnicu. Otmotnica je poništavana prigodnim poštanskim žigom, koji je Velesajmska pošta upotrebljavala na dan 7. rujna o. g.

Oim SSSR-a, Njemačka DR, CSSR, Mađarske, Albanije i Bugarske sada je i Rumunjska izdala prigodne marke povodom leta u Svemir Bikovskog i Terješkove. Rumunjski se niz sastoji od vrednota nominalne 55

FILATELIJA

bani s likom Bikovskog, i 1.75 leu s likom Terješkove. Osim ovih maraka izdan je blok nominalne 1,20 i 1,60 leu na kome su prikazani likovi kozmonauta sa Zemljom i putanjom njihovih kozmičkih brodova.

ANEGDOTE

Čuveni pjesnik i pisac »Figarove ženidbe« Bomarše, svirao je dobro na harfi. Kada je jednom kao mladić vježbao, jedan susjed koji ga nije podnosio reče zlobno:

— U stvari mladiću, vi svirate kao David samo ne tako lijepo.

Bomarše bez razmišljanja odvrati:

— Vi govorite kao Solomon samo ne tako mudro.

***

Veliki humorista Mark Tven zaskanio je na vlak kojim je trebalo da otputuje u mjesto svog zaposlenja. Šef se izvini telegramom: »Moj vlak otišao u 7.30 stop, došao sam na stanicu u 7.35 stop, voz nisam mogao stići«.

***

Poznati humorista Lihtenberg posjeti jednom svog prijatelja, koji mu se požali da ne zna šta treba da piše svojoj odsutnoj ženi. Lihtenberg htjede da mu pomogne i izdikira mu slijedeću sadržinu: »Draga ženo, pišem ti pošto nemam šta da radim i završavam svoje pismo pošto nemam šta da ti pišem«.

Poganski običaj

Pitam se samo koliko je desetina hiljada ljudi i žena oduzelo sebi život, a bili su sigurno mnogo manje nesretni od mene. Ja sam najsretniji čovjek na svijetu! I eto, još živim ali sa nepokoleblivom namjerom da sebi oduzmem život. Znae, imao sam i ja ideale, i meni se živjelo i te kako živjelo! Osnovao sam porodicu, to jest oženio sam se, štedio sam, radio, uživao u radu, volio svoju ženu, nisam pio, ni mnogo jeo, nedjeljom nisam išao na sahrane ni na fudbalske utakmice, jednom riječju bio sam običan čovjek, sasvim običan. Ali i obični ljudi imaju pravo na život. Kad kažem pravo na život, mislim na stan. Prije izvjesnog vremena došao je i taj veliki trenutak. Kad sam sa stambenom dozvolom u džepu prvi put ušao sa ženom u naš novi stan na trećem spratu jedne tek podignute petopratnice, je sam, vjerujte izue cipele kao da ulazim u džamiju. Eto, tako sam postovao svoj novi stan. Ono što ste pročitali u novinama nije istina, svega mi na svijetu!

Poslije razgledanja stana žena i ja uputili smo se svom ranijem prebivalištu, jednoj bjednoj, prolaznoj sobi koja je imala petoro vrata. U toj sobi je trebalo da provedemo još samo jednu noć. U staroj ulici, dok smo hitali da završimo pakovanje, susreli smo našeg kuma Dušana. Pohvalili smo se da smo dobili novi stan.

— E, pa to mora da se proslavi! — reče kum.

— Nego kako, rekoh prostodušno.

— Sutra se selimo, reče moja žena nesmotreno.

— Vrlo dobro, povika kum Dušan. — Sutra sam slobodan. Svratio ću predveče. Proslavit ćemo praznik novog naselja kao što su to činili i naši slavni preci, Slaveni.

Sutradan smo se preselili. Bili smo presretni i nismo ni slutili kakva nam se nesreća sprema. Moja žena, jadvica, kupila je dvije flaše piva i sto grama kačkavalja kako se ne bismo obrukali u slučaju da kum Dušan zaista dođe na pradjedovski praznik novog naselja.

Kum Dušan je došao. Nije bio sam. Došao je sa svojim nerazdvojnim drugom Đurim i sa još jednim nepoznatim čovjekom. Predadoše nam i poklon. Dvije flaše ljute rakije. Jednu odmah otvorih i zatražiše čašice. U prijatnom razgovoru istresoše prvi litar pa otvorismo i drugi. Nepoznati se negdje izgubi. Uskoro se vrati sa nekim Đokom. Taj Đoka je bio harmonikaš i naravno donio je i harmoniku.

— Ne dobija se stan svaki dan, reče kum.

Bojao sam se da svirka i pjesma ne uzemire stanare petospratnice i da ne iskrnu neke komplikacije, ali koliko se dalo zaključiti po galami i pjesmi u čitavoj zgradi, moji novopečeni susjedi također su proslavljali praznik novog naselja kao pravi potomci starih Slavena. Harmonike i električne gitare pronašale su se kao najbliži rođaci Jerihonske trube. Dakle, nije bilo opasnosti da naše društvo ma koga uzemiri.

Casovi su prolazili. Nepoznati je već nekoliko puta odlazio u obližnju kafanu da donese rakiju i nikad se nije vraćao sam. Oko ponoći to više nije bila proslava već najobičnija pijanka. Kolo se treslo sve u šesnaest a došli su još neki gosti koji su, opet, bili gosti naših novih susjeda.

Nepoznati je pobjesnio.

— Pijte! Pijte! — urlao je. — Svi moraju da piju! Prijetio je da će svima koji ne piju da odšarafu glave, a po svemu sudeći on je bio u stanju da to učini.

Situacija je postala kritična. Prokleti praznik novog naselja! Ko zna u kome je kamenom dobu izmišljen!

Redale su se nemile scene, koje nije potrebno da vam opisujem. Kum Dušan je tresnuo najzad flašu s crnim vinom o zid. Onesvijestio sam se osvjestio kolo se treslo a igrači su predeći, na mene niko nije obraćao pažnju. Kad sam se osvjestio kolo se treslo a igrači su preplitali nogama izbjegavajući da povrijede domaćina koji je kao prošac ležao nasred sobe. Nekako sam se iskobeljao i povikao posljednjom snagom:

— Dosta! U ime Peruna, dosta! Moj poziv niko nije čuo. Kokonješte se vilo sve u šesnaest a možda i u stošesnaest. Moja ljubljena žena ležala je u kadi mrtva pijana jer joj je nepoznati stalno prijetio da će joj, ako ne pije, odšarafiti glavu. Pokušao sam još jedanput da viknem a onda mrak . . . blaženi mrak . . .

— Ovoga puta osvjestio sam se u bolnici. Ugladao sam doktora.

HUMORESKA

— Sad je sve dobro, rekao je. Kako dobro! Tko me je udario po glavi?

— Niko vas nije udario. Evo, pročitajte ovo, rekao je pružajući mi novine.

Evo šta sam pročitao. POGANSKI OBICAJ PROUZROKOVAO DJELIMICNO RUŠENJE NOVE PETOSPRTNICE

Ljudskih žrtava nije bilo. Sestoro je teže i lakše povrijedeno.

Prošle noći došlo je do djelimičnog rušenja petospratnice u Novoj ulici. Rušenje je prouzrokovala grupa od 24 čovjeka i žena koja se sa kupila da po želji zakupca stana proslave poganski običaj takozvanog novog naselja. Popijeno je više desetina litara vina i žestokih alkoholnih pića na neodgovorna grupa počela izbezumljena da skače ko bajagi igrajući kolo, te je poslije pola noći došlo do djelimičnog rušenja zgrada. Vatrogasci su imali muke dok su ove neodgovorne ljude poskidali sa fasade i donjih spratova. Zakupca pomenutog stana vatrogasci su skinuli da obližnjeg drveta dok su njegovu ženu našli na prvom spratu u kadi za kupanje. Moramo reći da je ova nazivo domaćica bila mrtva pijana.

Stete je milijunska. Da li će neko da odgovara za djelo uništenja općedržavne imovine ili ćemo i dalje dozvoljavati da kojekakvi zatucani pogani ispovijedaju svoje drevne i rušilačke običaje?

Ljudskih žrtava nije bilo a i da ih je bilo vjerujemo da nijedan građanin ne bi zažalio za životima ovih kanibala koje još uvijek trpimo u našoj sredini. I još nešto: zašto se ne pozovu na odgovornost i oni koji ovakvim ljudima daju stanove?

Odlučio sam da se ubijem. Šta bih drugo?

Dušan Savković